JURNALUL S.F.®

Premiul Convenției Europene de SF
EUROCON '94

Anul IV Nr. 127; 14 Iulie - 21 Iulie
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ȘI FANTASY
16 pagini - 250 lei

MONICA NICOLAU
DĂNUȚ IVĂNESCU
DON SIMON
LADISLAU DARADICI

POŞTA REDACŢIEI

POŞTA REDACŢIEI

Shadow alias Dragoş (Iaşi) - Mai întîi şi mai întîi, pînă nu mă lau cu altele şi uit, să-ţi recomand şi eu ceva (e posibil să ştii deja trupa pen' c-au avut ş'un anplangt la emtivi acu' fo lună ş'am auzit că next setimana îi reia/din nou/larăşi, da' văz că mă lual cu vorba, asta cu scrisu' şi uitai să-ţ' zic ce era ăl mai primordial aspect: titulatura, deci nu mai închid paranteza şi şi-l plasez direct: LIVE. Îs bubuitori gagiii! Aşa de bubuitori (la figurat, numai) încît prietenului nostru comun R.Q. nu l-a venit să creadă că nu auzise deja de el pînă să-l asculte pe albumul pe care l-a primit de ziua lui. Merită tipii! Au un sound deosebit, trec printr-o grămadă de registre de parc-ar vrea să fie exhaustivi şi sînt profesionişti. În altă ordine de idei nici ultimul album al ălora de la *terapie* nu e rău, chiar dacă au rătăcit printre decibeli oarece "uscături sonice". Eu personal n-am prea ascultat-o pe "mireasa mea muribundă", de fapt n-am decît albumul ăla cu lebede şi chiar dacă nu mă omor lo după *lacu' lebedelor* pot afirma cu mîna pe cordu' personal că mi-a plăcut în proporţiune fracţională de 75% pe măsuratelea. Asta-il Mai scrie-mi şi mie despre oarece noutăţi în domeniu: nu-s extrem de interesat de doom, trash, speed et comp. deci partea asta mai, să-l zicem, dură, deşi există trupe de trash care-mi plac *(Voivod,* par exemplu); mă interesează mai mult muzica alternativă, grungeul, parţial chiar şi *hip-hop*-ul (partea aia mai dinspre rock: gen *Clawfingers).*

Alexandru Ardelean (Satu Mare) - Mini-prezentarea pe care mi-ai trimis-o am alăturat-o în *box*-ul de dincolo. S-o luăm pe bucăţele: e foarte bine şi frumos să vă scoateţi un fanzin, dar ce o să conţină? După o rundă telefonică avută cu Horia a reieşit că deocamdată nu aveţi printre voi prea mulţi creatori. Or, dacă nu există surplus de creaţie care-ar fi rostul fanzinului? E adevărat că un fanzin individualizează un cenaclu, dar există două variante: îl poate individualiza pozitiv sau negativ. Deci sfatul meu ar fi să nu vă grăbiţi; să luaţi mai întîi contact cu fandomul, să vedeţi ce idei vă sînt personale şi să marşaţi pe ele pentru că numai aşa veţi contura o personalitate de grup distinct. Informaţiile despre tabără le găsiţi în numerele trecute ale *Jurnalului,* de altfel bănuiesc că pînă acum le-ai şi citit. Ideea cu catalogul a mai fost încercată, dar totul s-a oprit la statutul de intenţie datorită unui motiv foarte simplu: banii. În Bucureşti sînt găsibile (aproape) toate albumele de care ziceai, da' sînt *cam* scumpe. De pe la 25 în sus. De mii. Aşa că... Dar dacă eşti doritor se poate aranja. BD-uri nu prea se găsesc în ţară decît în colecţii particulare de care e destul de greu să te apropii, iar din cîte ştiu eu pînă anul trecut nu exista nici un album de Serpieri (probabil c-ai auzit/văzut în numărul ăla din *"Newlook"* care s-a găsit şi pe la noi, nu?). Desenele executate în creioane colorate denotă tocmai multiple lacune anatomice. Mai apelează la prietenele tale şi studiază proporţiile dintre elementele corpului uman. De asemenea, haşurile sînt foarte neregulate şi neglijente. Aceeaşi chestie cu anatomia e valabilă şi pentru picturile în ulei, studiile nu sînt prea reuşite, după părerea mea. Desenele în tuş sînt mai reuşite, dar au aceleaşi hibe anatomice şi tehnice: haşurarea. Mai multă grijă, mai întîi desenează în creion şi apoi treci la tuş. Dar dă-l bătaie: cu străduinţă vei reuşi.

S. Sălăgean (Turda) - "Chestia" trimisă se termina cu ceva despre victimele nevinovate. Probabil că era o ultimă parte a conştiinţei (careia i se făcuse milă de noi) tale. Cu ce ţi-am greşit? Ce rău ţi-am făcut? Pe ce bătătură te-am călcat. Cred că la mijloc a fost o confuzie între plicuri şi scrisori: ce ne-a parvenit ar fi trebuit să ajungă la "Prostituţia" sau la "infractoarea mov". Deşi nu sîntem podibonzi, noi nu-l publicăm decît pe cei care ştiu limba română şi mai au şi talent. Asta-il

Zd-r-Bl-toru'

ET CLUB SF SATU MARE

- 25 de membri, dintre care 7-8 sînt activi;
- întîlnirile au loc de două ori pe săptămînă: miercurea de la orele 19.00 şi sîmbăta de la orle 17.00;
- obiectivul numărul unu: editarea unui fanzin;
- obiectivul numărul doi: organizarea la sfîrşitul lunii septembrie a unei manifestări ce se va numi, probabil, "Zilele filmului SF";
- membrii clubului doresc să ia contact cu orice alt club sau organizaţie similară pentru schimburi de idei, materiale, etc.

Adresa de contact: Alexandru Ardelean - Micro 15, Aleea Trotuşului, nr. 1, bl. 31, sc. B, et. III, ap. 34, Satu Mare, 3900, Tel. 742760.

MELO-POSTSCRIPTUM

Dan, the best slang-writer from Hush - Cu chiu şi cu Q-uituri, îţi mulţumesc , într-un sfîrşit glorios pentru cele trimise, inclusiv pentru BESTIAL DAN'S COLLECTION şi aprecierile pentru debutul mieu... Vei primi ceva mai substanţial acasă, iar pe deasupra numărul cu "suck my...P.K. 1".

DASATIFI - sorry pentru eroarea cu ultimul E.P. NOCTURNUS care are, deci, 7 minute, nu 7 piese. Mulţumesc pentru recomandări. Într-adevăr, ultimul MY DYING BRIDE e foarte bun, dar să ştii că, dacă asculţi mai atent, şi DRACONIAN TIMES al lui PARADISE LOST e "meseriaş"...

Q

Ministrul Tineretului şi Sportului declară:

„ ALMANAHUL ANTICIPAŢIA mi se pare încă o demonstraţie de continuitate "

Joi, 6 iulie, ora 13, ac, a avut loc la librăria Mihail Sadoveanu, din Bucureşti, lansarea Almanahului ANTICIPAŢIA. Au participat scriitori, oameni de mass-media, editori, reprezentanţi ai editurii Ştiinţă şi Tehnică, personalităţi ale fandomului. Au luat cuvîntul: Ioan Albescu, Alexandru Mironov, Sorin Antohi, Vasile Andru, Ion Hobana. S-au luat interviuri, s-au acordat autografe, s-au împărţit/cumpărat almanahuri. Deoarece spaţiul nu ne permite ,vom prezenta în acest număr numai o scurtă declaraţie în exclusivitate a domnului ALEXANDRU MIRONOV, *directorul onorific al revistei Anticipaţia:*

În minte l-am conceput în '76, cînd mi-am dat seama că n-o să mai apară Colecţia, dar n-a putut să apară decît în '82, după ce am făcut rost de hîrtie şi m-am mutat de la Craiova în Bucureşti la Ştiinţă şi Tehnică. Sigur că ar fi putut fi mai bun, că am fi putut include în fiecare an un roman putemic, pentru ca la un tiraj de 70000-100000 de exemplare să intre deja în cultura tinerilor, în cultura naţională. Faptul că apare şi acum, în actualele condiţii ale economiei de piaţă, ba chiar într-o formulă extrem de interesantă - cu părintele senator Tatu, ţinînd almanahul în mînă (în pag. 2) - demonstrează faptul că sînt încă oameni care pot şi vor să lupte şi că în ciuda diversităţii aparente fandomul românesc este în realitate foarte unit.

A consemnat, Adrian Bănuţă

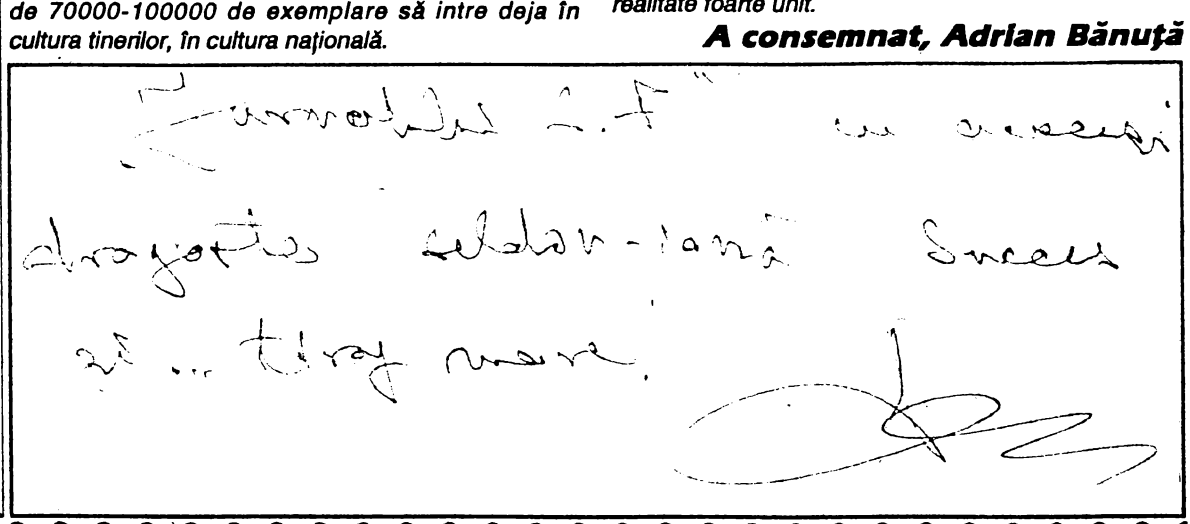

JURNALUL S.F.

PREMIILE CONVENŢIEI NAŢIONALE DE SF 1993 - PLOIEŞTI
CONVENŢIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIŞOARA
GEOVALY SRL - BUCUREŞTI (activitate promoţională)
CONVENŢIEI NAŢIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

COLECTIVUL DE REDACŢIE :

Adrian BĂNUŢĂ (REDACTOR ŞEF)

Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON,
Ionuţ BĂNUŢĂ,
Remus CERNEA,
Mihail GRĂMESCU,
Costi GURGU,
Isabela ION,
Cristian IONESCU,
Liviu RADU,
Don SIMON,
Cătălin TENIŢĂ,
Florin Mircea TUDOR.
(REDACTORI)

ADRESA REDACŢIEI:
Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, nr. 25-27, sector 1, Bucureşti
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată Adrian şi Ionuţ BĂNUŢĂ
Culegere: Ruxandra ROGOJINARU
Corectură: Remus CERNEA, Cătălin TENIŢĂ
Montaj offset: Georgiana MARCU, Mariana SEBE, Silvana GREERE

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziţia 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA
P.O. BOX 33-35, telex 11995, Telefax 3129432
Bucureşti - România
Piaţa Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor JURNALUL
Editat de S.C. JURNALUL S.A.

Tiparul executat la INTACT

Interviu în exclusivitate cu directoarea Casei de cultură „Ion Vinea" din Giurgiu

„Poeţii nu mor, ei pleacă să culeagă nuferi în cer"

- Doamnă Dunia Pălăgeanu, ce ne puteţi spune despre acţiunile pe care le-a realizat Casa de Cultură „Ion Vinea", anul acesta?

- În acest an, manifestările cultural-artistice ale Casei de Cultură, manifestări cuprinse în Agenda editată de Ministerul culturii au fost: *Concursul naţional de creaţie „Nichifor Crainic", Concursul naţional de turism cultural „Floare de colţ", Concursul naţional de artă şi cultură de anticipaţie „Quo Vadis?".*

Dintre acestea se detaşează *Centenarul „Ion Vinea"*, care se derulează pe tot parcursul anului atît la Giurgiu cît şi în alte oraşe ale ţării, *Vinea* fiind patronul spiritual al lăcaşului nostru de cultură.

Manifestările au caracter naţional şi sînt la ediţii avansate, lucru care ne obligă an de an să ridicăm ştacheta şi să nu renunţăm la ele, pentru că prin ele Instituţia noastră, altfel o Casă de Cultură, pentru unii oarecare, dintr-un oraş de provincie, a devenit cunoscută în cele mai nebănuite localităţi ale ţării şi, de ce nu, peste hotare.

În concluzie, Giurgiul a cunoscut o paletă diversă de manifestări culturale. Au participat scriitori renumiţi, critici, plasticieni de valoare, personalităţi ale vieţii muzicale, redactori cunoscuţi, manifestările fiind de altfel mediatizate atît pe plan local cît şi naţional. E mult, e puţin, vă las pe dumneavoastră să apreciaţi.

- Din cîte ştiu scrieţi poezie şi citiţi literatură SF. Puteţi face o paralelă între SF şi poezie? Credeţi că există poezie SF?

- Am participat la numeroase concursuri de creaţie literară, abordînd mai multe genuri: poezie, proză, reportaj, proză fantastică, poezie SF, teatru, epigrame. De curînd mi-a apărut volumul de debut **„Scrisori provinciale"** lansat de altfel şi la Bucureşti în cadrul cenaclului „Flat Lux" la sala Dalles, în prezenţa unui public numeros, fapt ce mi-a dat certitudinea că „provinciale" e doar o metaforă.

Cred că există poezie SF, de ce nu? Chiar şi eu am scris pe vremea cînd cenaclul giurgiuvean **„Quo Vadis?"** era condus de *Dan Tărăciilă* şi cînd greutatea activităţii la Giurgiu nu înclina, ca acum, spre artele vizuale.

Fiecare poet are steaua lui în universul nemărginit. Uite, chiar Vinea era denumit de

Geo Bogza, Aldebaran - nume de stea, pentru a se detaşa, de alţi confraţi în ale creaţiei.

Cînd vorbim de stele, de Univers, de faptul că poeţii nu mor, că doar pleacă să culeagă nuferi din cer, deja avem o metaforă SF, deja nu mai vorbim de lucruri palpabile pînă la banal, ci de spaţii nebănuite care nu sînt accesibile muritorilor de rînd. Fiecare om îşi are un înger păzitor; poeţii sînt îngerii păzitori ai oamenilor de rînd.

Cred că poezia SF ar trebui mai mult încurajată şi mediatizată. Nu oricine scrie poezie SF. Poezia SF poate fi acea evadare pe care un poet (reţineţi, un poet) şi-o poate permite cu prisosinţă, aşa cum muritorul de rînd, după eforturi prelungite de un an sau de o viaţă, reuşeşte să cumpere un bilet pentru litoral şi evadează din banalitatea oraşului pe care îl vede zilnic.

- Dezvăluiţi-ne cîte ceva din culisele organizării ediţiei a III-a a Concursului de artă şi literatură de anticipaţie Quo Vadis? '95, dat fiind că premiile acordate au fost cele mai mari din istoria concursurilor SF româneşti.

- Organizatorii acestui concurs au fost: Inspectoratul pentru cultură al judeţului Giurgiu, Casa de Cultură "Ion Vinea", Direcţia Judeţeană pentru Tineret şi Sport şi, nu în ultimul rînd, Cenaclul "Quo Vadis?", care fiinţează în cadrul Casei de Cultură.

Premiile, în valoare de două milioane de lei, au fost acordate de Inspectoratul pentru Cultură al judeţului Giurgiu, ceea ce a dus la posibilitatea diversificării secţiunilor de concurs la arte vizuale.

Casa de Cultură a asigurat cheltuielile de jurizare, colaborare, deplasare juriu, iar Direcţia Judeţeană de Tineret şi Sport a asigurat cazarea şi diurna participanţilor. Un ajutor material ne-a fost acordat de PNŢCD— filiala Giurgiu şi PDSR. Iată deci că atunci cînd este vorba de SF, nu există bariere, nici rivalităţi politice.

Masa a fost acoperită din taxa de participare şi din sponsorizări.

Consider că ediţia din acest an a fost bună, dar că întotdeauna este loc de mai bine. Oricum, moral am fost ajutaţi şi de Jurnalul SF, de o serie de edituri- NEMIRA, RAO, VREMEA, de colegii de la Cernavodă care au un deosebit spirit de echipă, de consilul local care a manifestat interes pentru acest gen de concurs.

- Ce planuri de viitor aveţi?

- Doamne, ce întrebare! Păi sînt cam multe: să începem urgent consolidarea clădirii în care fiinţează Casa de Cultură "Ion Vinea", să ridicăm bustul lui Ion Vinea în faţa clădirii, să editäm un fanzin al Cenaclului "Quo Vadis?", să apară culegerea *Sub zodia Luceafărului*, a membrilor cenaclului literar, să-mi editez un nou volum, de proză (de data aceasta, pînă la sfîrşitul anului), să întărim relaţiile cu televiziunea locală, să îmbunătăţim actul cultural şi artistic, nivelul concursurilor şi festivalurilor din 1996, să organizäm un festival "Quo Vadis?" de 3 zile, să-i convingem pe sponsori să fie alături de noi, să ne bucurăm pe mai departe de aprecierea Consiliului local, acest lucru concretizîndu-se în sprijin financiar, fără de care totul ar fi "vînare de vînt", să se întărească triada: Inspectoratul de Cultură, Casa de Cultură, Direcţia Judeţeană pentru Tineret, aceasta fiind cheia unor manifestări culturale reuşite în oraşul nostru.

A consemnat,
Adrian Bănuţă

BOOKSHOP

Ultimele noutăţi HORROR în America

SPLATTERPUNKS II: OVER THE EDGE

(Dincolo de limită), editor Paul M.Sammon, Tor Books, New York, 1995, 416 pg., hardcover.

Volumul al doilea al antologiei direcţiei din horror-ul contemporan cunoscută sub numele de SPLATTER (primul volum a apărut în 1990 la Tor tot sub îngrijirea lui *Paul M.Sammon*, scriitor şi critic de film). Antologia de faţă depăşeşte cu mult limitele convenţiei şi raţionalului, pătrunzînd în colţurile cele mai întunecate ale sufletului uman şi examinînd aspecte ale perversităţii vieţii celor ce trăiesc în ultimii ani ai secolului al XX-lea.

Volumul conţine 28 de povestiri şi eseuri în care se împletesc literatura horror, filmele splatter, muzica rock şi în care se încalcă orice tabu existent în societate. Materialele au fost scrise în perioada 1984-1995. Printre autori găsim scriitori consacraţi precum *Clive Barker (Scape-Goats, 1984), Kathe Koja (Impermanent Mercies, 1992), Nancy Holder (Cannibal Cats Come Out Tonight, 1988), Melanie Tem (Intimates, 1995), Elizabeth Massie (Hooked on Buzzer, 1988), Nina Kiriki Hoffman (Imprint, 1990)* – ultimele patru laureate în ultimii ani cu Bram Stoker Award –, dar şi scriitori în curs de afirmare: *Shira Daemon (Red Shift, 1995), Christa Faust (Epiphany, 1995), Brian Hodge (Embers, 1995)* sau *John J.Ordover (All Flesh Is Clay, 1993).*

Precum se poate vedea, majoritatea povestirilor incluse în acest volum două sînt scrise de femei, accentul fiind pus pe violenţă, abuzuri şi obsesii sexuale (de exemplu în **Accident d'Amour**, 1992) Wildy Petoud aduce în prim plan figura unei femei care, după o automutilare, dă naştere unui copil monstruos; în **Pig**, 1995, Gorman Bechard descrie într-un stil în general umoristic existenţa unor camandouri feminine în Los Angelesul secolului al XXI-lea). Alte subiecte sînt legătura dintre horror şi rock (**Rockin' the Midnight Hour**, Anya Martin, 1990), minţile *deranjate* ale unor oameni (**Rant**, Nancy A.Collins, 1989) sau filmul horror şi literatura (**Brian de Palma: The Movie Brute**, Martin Amis, 1984). O antologie extrem de pasionantă şi instructivă pentru cei interesaţi de evoluţia horror-ului în perioada 1980-1995.

Florin Mircea TUDOR

MONICA NICOLAU

Aşteptîndu-ne

Primul căruia l-au crescut aripi a fost Georgescu de la şapte. A fost ciudat, era un început de primăvară şi – deşi toţi umblam cu pardesie şi chiar cu jachete uşoare – Georgescu purta încă palton. Apoi am văzut că începuse să se cocoşeze, parcă. Acum are două aripi frumoase, de înger. Sau de gîscă.

Într-o zi, bunică-mea a început să strănute. A ţinut-o aşa vreo două zile, se înroşise toată, săraca, nu mai putea nici să mănînce. Cînd m-am uitat mai bine la ea, într-o dimineaţă, nasul părea să i se fi transformat într-un cioc ascuţit, iar ochii-i erau mici şi rotunzi, ca la păsări. Am întrebat-o ce culoare de aripi preferă. S-a speriat rău, a zis că mai bine s-ar omorî. Asta a şi făcut, o săptămînă mai tîrziu, înainte de a schimba puful de boboc cu pene adevărate.

Într-o noapte vecina de la 12 s-a sinucis. Eram pe balcon, fumam, cînd pe lîngă mine a trecut în cădere liberă madam Rodica, astfel o femeie grasă şi plină de viaţă. A căzut pe o maşină din parcare – pe spate pielea îi înmugurise în dreptul omoplaţilor. N-a suportat. Georgescu – da.

Nu numai blocul meu a fost afectat. Am mai văzut „cocoşaţi" pe stradă. Acum e vară şi mulţi îşi mai ascund încă aripile sub geci, bluzoane şi sacouri. Ştrandurile sînt goale. În înghesuiala din maşini mirosul tradiţional de transpiraţie se amestecă acum cu cel, şi mai oribil, de pene încălzite.

▼▼▼

Concursuri (s-au înmulţit zburătoarele). Acum două zile a fost primul concurs naţional de aripi, şi a cîştigat un student la matematică în ultimul an, posesorul unor aripi mari, de fluture. Iar săptămîna trecută a fost un concurs „Miss boboc"; cîştigătoarea nu era nici „miss" şi nici studentă în primul an cine-ştie pe unde, ci doar boboc.

Eu încă n-am aripi.

Deunăzi am văzut un puşti care zbiera cît putea că-i mănîncă nasu', şi că – dac-o fi să-i crească şi lui aripi – el vrea unele de avion. Degeaba-i explica maică-sa că nu se poate.

Şi gusturile se schimbă, a arătat la „Actualităţi" cum unii au început să mănînce grăunţe şi rîme.

Şefa mea e găină de-acum. S-a supărat cînd i-am zis că asta a fost toată viaţa. M-a făcut gîscă. Pînă şi înjurăturile şi-au pierdut din farmec.

O babă dintr-un sat a început să ghicească în aripi: spune-mi ce fel de aripi ai ca să-ţi spun cine eşti; cică ele indică adevăratul caracter. Numai despre aripile de cuc – prezidenţialele aripi, cu grijă ascunse – n-a prezis nimic. Un ministru, care avea o faţă de pasăre şi pînă să-i crească aripi, şi mai ales nişte sprîncene oribile, s-a transformat în bufniţă. Acum o săptămînă şi-a dat demisia.

De ce s-or ascunde? Eu mi-am dorit întotdeauna aripi.

▼▼▼

Azi a murit unu', Pavel, primul care a verificat dacă poate zbura cu aripile lui. N-a putut, cu toate că erau de condor. S-a aruncat de pe intercontinental şi a început să dea din aripi. Dedal. S-a prăbuşit 100 de metri mai încolo, între teatru şi un spital. N-a mai putut fi salvat, dar a murit ca un'erou. I s-a făcut autopsia, cică muşchii pectorali nu-s destul de dezvoltaţi încît să susţină efortul zborului. Unii nu uitau să adauge că doritorii de zbor pe cont propriu ar trebui să facă bodybuilding înainte.

N-am văzut încă aripi de înger. Ale lui Georgescu sînt de gîscă.

Şi totuşi mai suntem destui oameni normali. Sau „normal" şi-a pierdut total sensul? Acum ar trebui să se consemneze o altă stare de normalitate.

▼▼▼

I-am făcut parastas bunică-mii. Am chemat nişte băbuţe, prietene d-ale ei. Una din ele – colibri – mi-a spus că are un nepot căruia nu-i crescut aripi, că poate nouă nici n-o să ne crească, aşa că, dac-om rămîne normali, să ne prezinte unul altuia, poate ne căsătorim şi facem copii normali, care să conducă neamul ăsta de înaripate idioate. Da, poate – i-am răspuns. Nu i-am spus că eu chiar vreau aripi.

▼▼▼

Ministrul Sănătăţii a zis ieri la tv că s-a fixat factorul patogen al bolii, un soi de modificări ale oaselor şi pielii, de factură genetică. Aiurea: trebuia să zică şi el ceva. Nu degeaba a fost „cadorisit" cu aripi de papagal.

Urlete. Încă unul care spera să fi rămas normal. Toţi suferă un şoc cînd începe să-i mănînce spatele, şi să strănute.

Acum trei zile am strănutat şi eu, dar s-a dovedit că era doar o răceală, ofi Yves Saint Laurent a creat prima colecţie de modă pentru înaripaţi, şi n-arată chiar rău.

Am rămas puţini noi, cei „fără".

Emil e bine (Emil este „nepotul" de care am pomenit mai demult). E un tip drăguţ, chiar simpatic. Am fost pînă acum la trei filme împreună: *„Pe Aripile Vîntului"*, *„Păsările"* şi *„Înger şi Demon"*.

▼▼▼

Se fac rezervaţii pentru noi. Adică azile. Azile – ca pentru nebuni. Un normal a fost bătut în plină zi de o gaşcă de aripaţi – şi nimeni n-a zis nimic.

În două săptămîni trebuie să lichidez casa şi toate celelalte şi să mă mut acolo la azil unde – zice-se – vom fi în siguranţă. Pentru noi, cei din Bucureşti, a fost amenajată o rezervaţie într-o pădure, spre Snagov. O să avem „tot confortul", mai puţin libertatea. Zi-i închisoare, e tot una. Şi din cînd în cînd biologi şi medici or să ne înţepe, consulte, măsoare, verifice, dar mai ales o să ne urască. Iar aripaţii or să vină să se zgîiască la noi ca la zoo. Mi-e silă.

▼▼▼

Sunt în azil de 20 de zile. Cred că o să înnebunesc. Şi ce dacă? mă plimb în fiecare zi pînă la gard. Gardul e păzit şi electrificat. Am îngropat deunăzi un cîine curentat. Ce vină avea el? Şi eu ce vină am? Şi Emil ce vină are? Spitalul ăsta miroase a moarte, a clor, a medicamente. Şi din cînd în cînd unul din noi moare „pentru binele ştiinţei", lucrurile lui sînt date celor care au nevoie,iar ce rămîne se arde. Cîte unii rămîn înţepeniţi în cărucioare, cu perfuzii şi transfuzii pornind de undeva dintre roţi, cu cîte un organ grefat pe afară, cu tot felul de encefalografe şi stimulatoare cardiace, cu pastile care înregistrează te-miri-ce lipite pe piele, oameni deveniţi maşină pentru că – nu din vina lor – nu au devenit păsări. Hrana-i proastă şi are gust de medicamente. Noi ne împuţinăm, iar singura mea plimbare, de două ori pe zi, este pînă la gard, vreo 500 de metri. Întrucît nu se ştie cum se transmite boala, noi stăm aici la discreţia lor, iar ei se feresc de noi, deşi ei sunt bolnavi, nu noi. Am obosit. Aş fi vrut să mă nasc furnică.

▼▼▼

De ieri, Emil e în cărucior, a paralizat. I-au făcut o injecţie în şira spinării, între omoplaţi; ziceau că i-au injectat o substanţă care produce aripi. Sînt şi eu pe listă, cît de curînd.

▼▼▼

Aş vrea să te răbun, Emil, dar nu am cum. O să fiu şi eu sacrificată pentru binele aceleiaşi „ştiinţe" schiloade. Nu-mi pasă. Am mai rămas 12. Mă simt singură; afară ninge cu fulgi mari.

Premiul JSF & RUFOR
Quo Vadis? '95

Borges afirma, pe bună dreptate, că „actul de a citi reprezintă o elaborare". Îndrăznesc să continui, parafrazîndu-l pe Juan de Castaneda: lumea e aşa cum ai învăţat s-o scrii. „Cititor" sau „scriitor", deci, constituie doar fazele aceluiaşi organism, precum sommer şi kemmer la gethenienii din „Mîna stîngă a întunericului" a Ursulei K. Le Guin. Şi, indiferent de postura în care ne aflăm, nu facem altceva decît să creem/recreem propria imagine despre realitate, cu un grad mai ridicat sau mai scăzut de fidelitate faţă de original, de realitatea reală, arbitrară oricum.

Dar dacă, în acest context, extindem concluzia şi asupra graficii? Forma caracterelor, dimensiunile lor, modul de aşezare, culoarea chiar, şi toate celelalte trăsături care deosebesc o pagină scrisă de alta, nu pot oare transmite un mesaj prin ele însele sau măcar nu potenţează încărcătura semantică a textului? Nu ajută ele, folosite ca purtătoare de sens, la nuanţarea comunicării? Mijloacele grafice sunt şi aşa mult prea limitate, prea aride, pentru a realiza o legătură cu adevărat intimă între emiţător şi receptor. De ce să le restrîngem atunci, prin tipizare în primul rînd? Doar pentru că e mai simplu, mai comod? Iar dacă ţinem cont şi de faptul că universul uman pare a fi unul al imaginilor, răspunsul se impune de la sine. Chiar dacă civilizaţia contemporană uită că fiecare individ îşi are propriul ritm de „funcţionare". Facilitarea accesului la informaţie, vizuală în primul rînd, aşa cum spuneam, nu e suficientă pentru crearea unei structuri sociale care să ofere şanse cognitive egale. Dar aceasta constituie o altă problemă, care ar merita tratată separat.

Fără îndoială că trăim într-o lume tot mai artificializată. Arta, şi în speţă literatura, a devenit o industrie ca oricare alta. Se produce, se vinde şi se cumpără. Se negociază. Se supune legilor de piaţă. O marfă în adevăratul sens al cuvîntului. Tiparul, iar mai recent informatica, au înlesnit accesul la cuvîntul scris. Unul dintre efectele secundare sau, altfel spus, preţul plătit, a fost acela că, natural, cartea ca obiect şi-a pierdut atît personalitatea proprie, cît şi calitatea de a o reflecta, la nivelul formei, pe aceea a autorului. Cartea care vorbea despre ea însăşi a murit, lăsînd în urmă un produs capabil doar să pălăvrăgească despre condiţiile economice, tehnologice, de apariţie şi eventual despre editor. Raportul dintre cele două este acelaşi dintre sculpturile lui Michelangelo şi căţeii de porţelan de pe rafturile magazinelor contemporane.

Să revenim la Borges. "Cartea nu este conştientă de ea însăşi pînă nu apare cititorul". Nimic mai adevărat. Dincolo de carte ca obiect, descoperim cartea ca mijloc, aşa cum o ştim cu toţii. Atunci, pe cititor îl interesează oare numai puntea sau şi cel aflat la celălalt capăt, scriitorul adică? N-aş zice, de vreme ce continuă să apară jurnale, volume de corespondenţă, biografii şi aşa mai departe. Căci literatura e, înainte de toate, mărturisire. Şi ne trec fiorii în faţa unui manuscris al lui Eliade, dar nu şi privind o carte de-a lui. Nu cunoaşteţi nici un "vînător" de autografe? De ce nu i-am lăsa atunci autorului libertatea de a-şi alege/aşterne/aşeze singur slovele, aşa cum crede el de cuviinţă?

Schimbînd perspectiva, descoperim încă un aspect al problemei, şi anume cartea-catalizator. După Henri Wald "o idee nouă se formează în, şi prin, expresia cea nouă". Altfel spus, ea, expresia, participă la crearea ideilor. Oamenii pe de o parte, scriu aşa cum vorbesc, iar pe de alta îşi ordonează gîndirea într-o formă similară modului de fixare grafică a ideilor. Iată explicaţia existenţei atîtor tipuri de scriere. Şi ar trebui să ne mai amintim că în zorii omenirii "a scrie" se confunda cu "a picta" folosindu-se un singur semn pentru ambele acţiuni. Ne-o dovedeşte, fără putinţă de tăgadă, etimologia (vezi latinescul *pictum*, indianul *pinani*, goticul *meljan*, slavul *pisati*). Şi înţelegem de ce, descoperind că scrierea era folosită şi ca ornament (ceramica incizată a culturii Turdaş, pietrele pictate de la Mas d'Azil, Wampum-urile din mărgele ale irochezilor, khipu-urile din fringhii înnodate ale incaşilor ş.a.m.d.). Pînă acum 2-3000 de ani arta scrisului se învăţa în şcoli speciale, procesul de instrucţie/iniţiere avînd o tentă rituală, mistică.

Iar pentru că tot am ajuns la dicţionare, să deschidem şi DEX-ul. Ei bine, acesta ne precizează două sinonime pentru scriitor: "om de litere" şi "literat". No comment.

Ajuns acum aproape de sfîrşitul articolului, mă simt cumva obligat să lămuresc pricinile care m-au determinat să-l scriu. Trei sunt ele, pricinile: „Ragnarök" (mă refer la textul semnat SAC şi IB), fanzinul *Katharsis* (nr. 8, 10, 11) şi antologia SF românească „Motocentaurii pe Acoperişul Lumii" aflată în curs de apariţie, toate încercînd forme de expresie grafică mai neobişnuite, tocmai urmărind acelaşi raţionament. Dacă vă închipuiţi că am de gînd să mă lansez într-o polemică, vă înşelaţi. La ce bun? Oricum „argumentele nu conving pe nimeni" (Emerson). Peţesc doar grafica pentru literatură. Departe de mine orgoliul de a susţine că sunt primul care propune acest mariaj. Vă amintesc doar că se poate.

Şi ca să închei tot cu Borges şi tot cu o parafrază: dacă articolul v-a plictisit, uitaţi-l. N-a fost scris pentru dumneavoastră.

Dănuţ Ivănescu

„Nu reușesc să-i iubesc pe vecinii care mi-au furat cearceafurile de pe sîrmă”

- În urmă cu aproape un an, la numărul 50 al Jurnalului, ți-a apărut o mini-biografie. S-a modificat ceva în anul trecut față de ce scrial acolo?

- Da' nu mai știu ce scriam acolo. Dac-aș ține minte tot ce scriu... unde-aș ajunge? Nu țin minte; în general, nu s-a întîmplat nimic esențial.

- Din cîte știu eu, pe vremea aceea erai într-o stare existențială mai dură.

- De nemulțumire, să-i zicem. Păi, asta o am și acum și probabil o s-o tot am... O aveam și înainte, dar nu ieșea la suprafață.

- Starea de nemulțumire te ajută să creezi? Și atunci cînd n-o ai, încerci să ți-o provoci?

- Ți-am zis că o am, numai s-o scot la suprafață. Eu, de felul meu, sînt un introvertit. Dar în anumite situații, mai mult sau mai puțin speciale, devin un extrovertit. Nu înseamnă că-mi schimb punctul de vedere. Cum fac să-mi scot la suprafață nemulțumirea? Păi, am diverse metode. La colțul străzii, băieții nu au droguri, așa că sînt nevoit să folosesc alte metode.

- Crezi că a fi extrovertit înseamnă să comunici mai bine cu ceilalți?

- Categoric. Un introvertit nici nu încearcă să comunice. Sînt momente cînd eu n-am de spus nimic. N-am chef, n-am ce să spun. Nu consider necesar să comunic ceva.

- Asta nu înseamnă o lipsă a comunicării și, în general, introvertirea nu înseamnă absența comunicării.

- Ba da, că de aia e introvertit.

- Nu, e un tip așa, mai retras.

- Bine, eu am doza mea de mizantropie, de misoginism. Poate un pic mai mare decît media, dar nu exagerată.

- Dar nu crezi că mizantropismul și misoginismul sînt trăsături care se regăsesc la toți cei care vor să creeze?

- Nu, pentru că sînt ăia care scriu cu floricele, cu fluturași, cu *„mamă, ce ne mai iubim!”*. Sînt o grămadă de scriitori creștini – la ăștia n-ai să găsești.

- Nu, dar poate au altele, o doză de...

- Mi se pare al dracu' de ciudat să-i iubești pe cei de lîngă tine. Deși aș vrea să fiu creștin și în practică, nu numai în idealuri, nu reușesc. Uite, nu reușesc să-i iubesc pe vecinii care mi-au furat cearceafurile de pe sîrmă. Nu pot să-i iubesc, mă! Da, ăsta-i cel mai important eveniment din săptămîna asta – mi-au furat cearceafurile de pe sîrmă, din uscătorie.

- Percepțele astea sînt teorii care trebuie aplicate la grupuri restrînse.

- În creștinism se spune „iubește-ți aproapele” pentru că omul e făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și cine-și iubește aproapele îl iubește pe Dumnezeu. Da, e foarte ușor să propovăduiești chestia asta, dar e mai greu s-o faci. Spunea Noica undeva *„iubește-ți departele”*. Asta mi se pare mult mai creștinesc, pentru că eu nu mă simt aproape de Gheorghe care descarcă saci în gară. Nu mă simt aproape de ăla, nici ca mod de viață, nici ca idealuri.

- Te simți aproape de eschimoșii de la pol?

- Întoarce și tu, te rog, caseta aia. De pildă, tipii ăștia (e vorba de *Type O'Negative*) mi-au plăcut înainte să ascult muzica lor. Am citit un interviu cu ei. Sînt acuzați de rasism, printre altele, și le-au fost interzise concertele în Austria și Germania. Ei au răspuns: cum putem fi noi acuzați de rasism, de antisemitism, cînd bateristul nostru e jidan și avem o piesă care se numește *„We hate everybody”*. Căcatul, fie el alb, galben sau negru, pute la fel. E simplu, nu sînt rasiști băieții, doar urăsc pe toată lumea. Pe chestia asta iar ajung la creștinism, de care aș vrea din toată inima să mă apropii, pentru că are o grămadă de idei foarte mișto. Și uneori CRED, dar nu merge, încerc să mă apropii din toate direcțiile, însă nu reușesc să respect nici măcar jumătate din decalogul ăla. Adică nu pot să nu rîvnesc femeia altuia, nu pot să-mi respect foarte tare părinții, îi respect ca părinți, pentru că sîngele apă nu se face, dar nu pot să-i iubesc pentru că m-au adus în lumea asta care nu-mi place și pe care nu numai că nu o pot schimba, dar nici măcar nu văd cum s-ar putea schimba. De ce să le mulțumesc? Că m-au aruncat în troacă? Nu pot. Ai tu un contraargument la asta, dar nu-l spune. Tot ce-ți zic eu regăsești și în textele mele. Mă doare mult mai tare că am mîine niște probleme țîmpite la servici (care nu mă interesează foarte mult, dar pînă la urmă de acolo îmi iau banii) decît că au crăpat 20.000 în Ghana sau nu mai știu pe unde. Mă uit la televizor și spun „vai, ce chestie!...” dar mă doare mult mai tare dacă pierd eu tramvaiul dimineața. E mai aproape.

- Deci, pînă la urmă, tot aproapele te doare mai mult decît departele.

- Da, mă interesează mai mult că mi-am julit pantoful decît că a crăpat ăla pe stradă. Poa' să crape: e problema lui, nu-i problema mea.

- Deci, pînă la urmă, realitatea care se oprește la cîțiva milimetri de propria piele este mult mai importantă decît realitatea abstractă.

- Realitatea noastră e un fel de sferă care ne înconjoară și cu care ne plimbăm după noi.

- Legat de realitate, am primit la redacție, mai de mult, de la Pruteanu, chestia aia cu „pornografia simbolică” cu care ne amenință el de mult (între timp a apărut în ultimele două numere din "Anticipația").

- Și de ce n-o publicați?

- E lungă, are vreo 9 pagini, înseamnă 2 pagini de revistă.

- Dar ar trebui s-o publicați, pentru că ar zice că n-o faceți din alte motive.

- Eu vreau s-o public, Adi are oarecare reticențe din cauza caracterului lucrării care oscilează între articol și scrisoare deschisă. Pruteanu, printre altele, îi reproșează lui Petrică Sîrbu atașamentul față de virtualitate.

- Și n-am înțeles ce vrea, îi reproșează o atitudine. A reproșa o atitudine e o tîmpenie. Mă rog, poate face praf un text din punct de vedere estetic, dar nu poți reproșa o atitudine. Eu pot să fac apologia lui Stalin și tu poți să mă ataci, ca de la părere la părere, dar nu calitativ. Pruteanu contestă calitatea, nivelul artistic? De regulă, el atacă estetica.

- Dar ăsta nu e un atac estetic. Nu face nici un demers, nu face nici o argumentație estetică. Ne acuză de un fel de utilizare profundă a sexului...

- Asta-i fals. Chiar și în *Ragnarökul* ăla, în care puteți fi acuzați de așa ceva, la prima vedere. Din afară nu știu cum se vede și nu pot să privesc din afară pentru că nu pot să privesc din afară pentru că nu mă pot detașa. Tocmai prin exces reușești uneori să spui ceva. Și n-am înțeles: ce, pe stradă e altceva? Privit așa, *Ragnarök* e mai degrabă realist.

- Pruteanu nu vrea să înțeleagă de ce se găsește atîta sex. Dac-ar încerca să privească textul în profunzime, ar vedea că are un rol foarte bine determinat. Textele sînt niște construcții de domino.

- E ca și cum ai vedea o femeie pe stradă și ai vorbi despre degetul ei mic. Nu mă interesează că are un deget mic foarte frumos dacă-i lipsește un ochi, îi intră nasu-n gură... Că are un deget mic foarte frumos... Nu-i are, dom'le, pentru mine e retezați Și naturaliștii au fost acuzați de toate cele.

Una este sexul într-un film porno și alta în filmele lui Bergman. A fost recent chiar la tv, nu mai știu cum se numea, într-o familie liniștită, suedeză, în care soțul e profesor universitar, vine un arheolog. Soțul, fiind foarte ocupat de problemele lui academice, nu avea timp pentru ea, care nu făcea altceva decît să stea într-o casă din mijlocul cîmpului, să facă curat și mîncare. Unde mai pui că avea și servitoare... În momentul în care a venit englezul ăla neconvențional – în măsura în care poate fi neconvențional – se înfiripă o idilă care se dovedește a fi pentru tip o aventură. Au făcut ei dragoste de nu știu cîte ori... Mă rog, spre sfîrșit, se întîlnesc ei undeva și ei spune că trebuie să plece. Tot certîndu-se, tipa ajunge la concluzia că „bun, tu numai sex ai vrut”.

Atunci se răstoarnă în pat, desface picioarele, își ridică fusta – deci o scenă mai mult decît vulgară – și zice „hai, călărește-mă, că asta vrei, nu?”. Ei, ce zici de o scenă de genul ăsta? E mult mai vulgară decît o grămadă de secvențe din filmele porno. Și?

- Pruteanu ne acuză că nu am avea justificare pentru secvențele de sex.

- Da, mulți colegi de-ai mei de servici, văzînd filmul, s-au întrebat ce-a căutat chestia aia acolo. N-au văzut justificarea. Mie mi s-a părut evident.

- La asta voiam să ajungem. La faptul că nouă ni se pare evident ceea ce facem.

- Înseamnă că e numai un viciu de comunicare. E vina noastră.

- Te-ai gîndit să-ți explicitezi arta?

- Efortul ar fi prea mare pentru rezultate. Nu văd pe cine ar interesa. Eu nu dau atîta importanță plotului, așa cum face Com. Pînă la urmă, tot așa ar fi scris și Balzac dacă s-ar fi născut acuma: am mers, am intrat, am făcut... Com are multe lungiri, indiferent ce spune el. În textele de început n-avea. Acum are, și-n textele astea din antologie (e vorba de antologia *Motocentauri pe acoperișul lumii* care a intrat săptămîna trecută în tipografie) are lungiri inutile. El face lucrările foarte vizuale, poți urmări personajele, citești ușor. Dar pe mine nu mă interesează să fiu citit ușor. Avem o divergență de păreri în privința plotului.

Povestea trebuie să aibă un plot, dar nu ca narațiune *a la Odiseea*. Poate să fie despre unul care stă și-și amintește o grămadă de chestii. Din punctul de vedere al lui Com, n-are plot. Pentru că personajul, în timp ce-și face cafeaua, stă și se gîndește: că lui nu-i place să meargă-n tramvai, că la servici i s-a întîmplat nu-știu-ce, că ce-ar fi să bată sîrbii... Gîndești o grămadă de chestii cînd îți faci cafeaua, cînd te închei la șireturi.

Mult mai aproape de modul în care gîndesc eu e Michael Haulică. În orice lucrare a lui. Ce se întîmplă în „Neverly Hills”? Găsește pe stradă mîna aia, merge acasă, face sex cu casa lui, își pune mîna. Ăsta-i tot plotul. E super povestirea și reușește o chestie pe care nici unul, nici măcar Ana-Maria Negriță n-o reușește. Nu știu cum poate să îmbine vulgarul, homosexualismul cu chestii poetice – și sînt în paragrafe alăturate. Merge, nu-i nimic în plus. Nu poți să tai un rînd de acolo.

- Da, Michael scrie superb, dar deseori incoerent din punctul de vedere al logicii.

- Logică? Dom' Ceaușu e profesor de logică. Așa că m-am lămurit cum e cu logica și n-am nevoie de ea. Și dom' profesor Cărășel predă limba română. Dac-aș ști că fiică-mea ar face limba română cu un profesor ca ăsta... Din fericire, nu-s toți profesorii așa. Cred din toată inima că dom' Cărășel e o *rara avis*, o specie pe cale de dispariție. La început cam enerva pe mulți, apoi a fost lăsat în pace, în sensul că a ajuns subiect de limmericks-uri și nu se supără nimeni pe el, așa cum nu se supără nimeni pe ploaie sau pe furnici. Nu te poți supăra pe furnicuță că te ciupește.

- Ba da, te supără, te irită.

- Nu. O strivești O să se ducă dom' Cărășel la Glasgow și-o să-i uimească și pe scoțieni, că pe noi ne-a uimit destul. Numai că ăia au avut strămoșii celți și nu înghit prea multe chestii.

- Chiar, de unde vine tăcăneala asta a ta de ultimă perioadă cu celții?

- Mi-au plăcut mie foarte tare și am descoperit că nu ar fi existat Europa fără ei. Ce ne făceam noi fără celți, fără butoi? Mi-au plăcut întotdeauna irlandezii. Fără ei nu exista teatru englez. Joyce e tot irlandez. Geții au învățat metalurgia tot de la celți.

- Apropo de antologia asta care sper să iasă...

I- iese. Stau în cap și tot iese!

- Nu crezi că ea reflectă o serie de chestii personale ale celor care se găsesc înăuntru?

- Ba da. Păi asta-i diferența față de ce se scria înainte, inclusiv optzeciștii. Faptul că noi scriem foarte personal; îmi zicea Ovidiu Bufnilă că eu, chipurile, realizez personaje, că reușesc să le conturez. Nu-i adevărat, eu „le cunosc”. Eu nu prea am fantezie, scriu despre ce văd în jur.

- Înseamnă că ești autor de realități.

- Dacă ceilalți nu recunosc realitatea în textele mele, e problema lor. Am o imaginație în limite normale, nu ca a lui Asimov.

- Păcat că Asimov nu știa să și scrie.

A consemnat,
Ionuț Bănuță

A transcris,
Mihai Samoilă

Dănuț Ivănescu

PÎNĂ LA UN PUNCT

Premiul I
Quo Vadis? '95

- Unde te uiți, unde te-ntorci, mereu același lucru... la fel... Femei, bărbați, iar femei și iar bărbați și cam atît! Peste tot. Săracă lume! bolborosi Vadim cu voce răsipită, de amitriptilord. Mai bine zi una de-a ta, Partidule!

Nimic nou de altfel... Așa face de cîte ori înghesuie vreo trudnică prin pasajele din Nord. În beznă... pe cutii de carton... cu nădragii în vine... Bani pentru erotomeșterele tractirului pomomecanic n-are. Îmbuibatele nu-și mînjesc nici măcar privirile cu un drogoman... un neica-nimeni.. un intramurus duhnind a ulei ars... Cu atît mai puțin himenele complezente, made in Eubeea. Stai în stradă, cu nasul strivit de plastodermul giuten-barurilor din Vatra Unu, cît poftești. Analizează anatomia muierilor cu bioscutul individual coborît... ostentativ coborît... în batjocură coborît... pînă-ți tremură genunchii. Nu te-mpiedică nimeni. Privitu-i gratis. Zgîiește-te, dar n-atinge. Numai că Vadim... 25 de ani... mascul... sînge din sîngele biciului lui Dumnezeu... descendență, deh... cu porniri sexuale normale...

"Sexul, Sexul,
E normal la vîrsta meeaaa"
(cîntec din secolul XX).

Și-atunci pîndește trudnice în perioada de rut, așa cum spuneam. Iar odată boașele scurse și creierul golit de obsesii, îl sugrumă tristețea. Îl înecă probleme existențiale... majore... acute... îl bîntuie dorința *"de-a crăpa dracului odată"*... de-a se surpa măcar. Curaj însă... Și-atunci mă trezesc cu el... prelingîndu-se prin deschizătura ușii cîndva roșie... gata să-și exhibe angoasele... tocmai bun de confidențe... hotărît să mă-ndese pe mine cu ele. De parcă eu... Mă rog! Se vindecă cică prin exces. Rețetă proprie. Patentată. Ți-e somn? la tranchilizante! Vrei să te lași de fumat? Trage cinci pachete, unul după altul, țigară de la țigară, și gata. O fi, de ce nu? Am auzit eu altele și mai și. Deși... Deseori n-am încredere în ce spun eu. Cu atît mai puțin în bîiguielile altora.

- Zi-o p-aia cu *"Break your bones, / Mister Jones"*.

Nu-l pot refuza. Niciodată n-am făcut-o, Dumnezeu știe de ce.

Scot dextra de sub grămada de chiulase roase de rugină, mă așez pe caroseria Volgăi și zgîndăr corzile. Acordurile taie aerul înghețat... se înfig în pereți... aschii violete... roșii... albastre... vorbind despre mireasa mea muribundă... Mercedes Benz... oameni în cutii... despre arhitectura agresivității... copii scîrbiți de sărutul taților...

- Bagă text! sughiță Vadim, fremătîndu-și șuncile. Două-trei fleacuri acolo, că doar de-aia a fost mai întîi cuvîntul. Mai rîgîi un fleac, mai trece vremea...

A nimerit totuși vreo "păpădie"... i-a mers bine... din plin... Prea e... Și? Nici o problemă pentru mine. Cu timpiții sînt timpit, cu perverșii pervers, cu gomoșii gomos. De-aia și trăiesc de-atîta vreme... supraviețuiesc... mă tîrîi... Mă descurc pînă la un punct. Ce-s de ici de colo trei'ș'cinci de ani? Nu vă interesează decît să vă umpleți mațele? Vă excită sertarele? Nu suportați limbajul de stradă? Problemele voastre, domnii mei! Purtați-vi-le sănătoși! Din partea mea... Măcar de mi-aș păstra găoaza asta igrasioasă, fostul garaj al Partidului... depozitele subterane cu de-ale gurii... Trei generații au trăit pe-aici. Rude? Niște oameni acolo și ei... De treabă, de vreme ce mi-au lăsat moșteniri. Plus porecla.

Îi bîigui cîteva versuri despre oase fără odihnă... chipuri la capătul nopții... femei... Vadim privește în gol, ca un 3D făcut de mîntuială. Mîinile i se joacă străine cu capetele cordonului Morton care-i încinge mijlocul.

- "Îmi regăsesc prietenii în minte..."

- Haraș, haraș! Ajunge! mi-o reteză el.

Se ridică apoi... alunecă apre ieșire... Bălțile uleioase joacă în curcubeuri. Ultimele cuvinte îmi mai vibrează încă în urechi. Gelatinoase... cu miros violet... Auzi: ajunge! Ca o presimțire. Am știut-o. Nu m-am opus. N-am făcut mare lucru. Aproape nimic de fapt. Nu-mi stă în fire. Obișnuința... interesele... egoismul...

- Rămîi, Vadim! Uite, îți cînt ce vrei... scot și-o bere...

Degeaba. Prea tîrziu. Ușa scîrțîie obosită... indiferentă... Ambalajele de celofan fîlfîie stîmite pe lîngă pereți.

Strecor dextra la locul ei. Simt ceva rece așezîndu-mi-se înăuntru, sub stern. V-am spus doar. Știam.

Mă grăbesc spre ieșire, printre tonele de fleacuri. Cum pot și eu.... Cum poate un prăpădit de-un metru jumate, cu un picior mai scurt. Porțile imense cu vopseaua exfoliată, pe care altădată, înainte de Fracturare, intrau limuzinele îmbuibaților, încep să zdrăngăne înainte să ajung la ele. Ușor la început... timid... fără viagă... apoi tot mai tare... prinzînd curaj parcă... un vuiet gros... răgușit...

Ies în stradă, uitînd frica înăuntru, în spatele porților. Vadim se îndepărtează alene, cu umerii căzuți, cu fruntea-n pămînt. Spre vest.

"The West is the best, the West is the best
get here and we'll do the rest"
(cîntec din secolul XX)

De după colț apar motocicletele. Ultimele raze de soare patinează pe aripile cromate. Îngerii lui Azrael. Cînd îi zăresc pe Vadim, urletele lor se împletesc într-unul singur, ca toroanele într-un cablu urcînd solitar spre cer. Nu fuge, Vadim. Se oprește... așteaptă... schițează un gest neclar...

Deschid gura într-un strigăt mut. Și? E fără noimă... Oricum, știam... O avea în sînge. Mai toți suferim de impotența de-a muri. Chiar și-n disperare. Da... știu... cochetăm... afișăm... ne facem că. Departe... departe... Vadim nu. Pentru el viața era ca o găleată goală de plastic așezată sub o conductă spartă. Trecea o zi-cădea o picătură. Mai trecea una... Și tot așa. Aștepta să se umple, de parcă nu era găleata lui. Patetisme?... isterii?... nerăbdare?... Nu! Un mort în pauză, asta era.

Așa că nu fuge. Nu. Bestiile fac cerc în jurul lui, fără să oprească motoarele. Steagurile verzi, agățate de bare metalice în spatele șeilor, fîlfîie a pustiu. Preț de o clipă totul încremenește. Pînă cînd unul dintre ei, rais-ul după culoarea mantiei, ridică lanțul și lovește. Aud metalul despicînd aerul... dizlocînd moleculele... bufnind sec pe umărul lui Vadim. Apoi ceilalți... pe rînd... pînă la ultimul neofit,... o singură dată... după legile hadit... Și cerul se frînge... se deșiră spre vest. Tot spre vest. Rais-ul, rămas ultimul, scoate de sub platoșa împodobită cu arabescuri unghiulare o placă și o aruncă peste trupul fără viață.

Îmi tremură bărbia, dar nu mă apropii. Nu, pînă cînd nu coboară noaptea mică peste oraș. Noaptea mare e de mult acolo... înăuntru.

"Salutări de la Asta-Amalusta". Atît deslușesc pe placă. Scris cu acrilat roșu. Deci nu o trudnică... nu o "păpădie"... Mă înecă rîsul. Cine ar putea crede... cine să-și imagineze... O muiere de-aia călare pe zeci de cai putere... o "natașa" de-a lor... doldora de implanturi musculare taurine... Bruscată? Violată? Dumnezeule! Fără ca ea să... Dacă ea nu... Omorîtă da... poate.

Nu... De fapt, ai plătit pentru că ai uitat Regula, prietene. Asta a fost. Zgîiește-te, dar n-atinge. Toale de lux,... periferice pentru virtual... "Cliens Collapsus"... femei... Nu pentru tine sînt. N-au fost.

Mă aplec peste mormanul de carne și oase frînte. A ieșit din pauză, Vadim. Break over. Din pumnul stîng, chircit ca un pălanjen speriat, atîrnă un șiret. Îi desfac degetele, calde încă. Strecor în buzunar amuleta cu chipul zeului Lugus. Mă ridic, gata să plec. Nu... Totuși... Nu se poate așa... Merită mai mult, Vadim.

Chiar dacă nu-mi place ce-o să fac... m-apucă amețeala numai cînd mă gîndesc... mi se strepezesc dinții... icnesc. Trag adînc aer în piept, ca înainte de-o scufundare. "Îngerii" mi-au ușurat ceva munca. Fără să vrea.

Strecor mîna după urechea stîngă, în spatele osului. Degetele bîjbîie, dibuie, se bălăcesc în piftia cenușie... moartă acum... putredă în curînd... pradă entropiei... adevărata stăpînă, entropia... ea singură. Găsesc ceea ce căutam. Dur, alunecos, obiectul. Sferic. Ca un calcul. Toate angoasele... durerile... inutilele regrete... fugarele bucurii... neroditoarele speranțe... primul scîncet... ultima femeie... toate sînt acolo. Precipitate... sedimentate între valvele moluștei care înseamnă țeasta lui Vadim. Vadimus Margaritifera. Ca pe ochii din cap o s-o păstrez, bătrîne. Ca pe ochii din cap. Cunosc tipi care poartă șiraguri întregi în jurul gîtului, precum celții craniile. Prieteni... dușmani. Înșirați pe ață. La

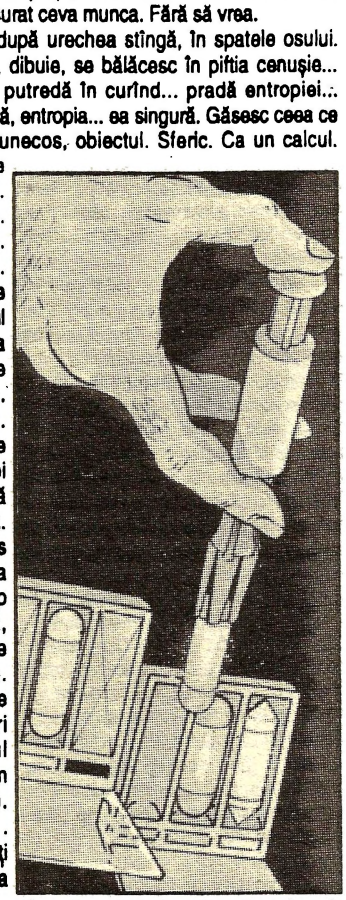

grămadă.

Dacă tot am început, cotrobăi și prin buzunare. Mărunțișuri. Chestii fără importanță. Păstrez doar cheia garsonierei lui, un crîmpei de bandă magnetică portocalie. Și plec, înainte să apară hienele lui Mazdov.

Puțini observă și doar cîțiva cunosc pasajul, nu mai larg decît umerii unui om, care se cască pe strada Varșoviei, între *Armeanul Ghiftuit* și dugheana de second hand-uri a Castratului. Doar cîțiva îl cunosc și nimeni nu-l folosește. Pătrunzînd în semiîntunericul călduț, parcurgi vreo cinzeci de metri prin duhoarea de urină și vomă uscată, urci nu știu cîte trepte, și ajungi la o platformă. La celălalt capăt începe teritoriul forfecarilor. Grig știe mai multe despre ei, dar nu v-aș sfătui să-l întrebați. I-a cunoscut cîndva... de mult... Pe vremea cînd nu i se spunea Castratul, și purta încă urechile moștenite de la maică-sa.

La jumătatea platformei, pe peretele din stînga, în spatele unui container ruginit, se cască o deschidere cam de un metru pătrat. Dincolo de ea coboară o scară, urmează o întortocheturâ de ganguri și pasarele care duc la nivelul trei, cel mai de jos, al unei foste stații de metrou. În tunel la nici o sută de metri în direcția indicată de săgeata pe care scrie "Romană", tot pe stînga, este un tablou electric. Greu de găsit pe întuneric, dacă nu-l cunoști. Iar în spatele lui, dai de ușa de la hoceagul lui Vadim.

Garsonieră e un fel de a spune. O încăpere ca un hol, mai mult lungă decît lată, cu podeaua betonată aproape complet acoperită de fleacuri. Lumina pîlpîie îndelung înainte să se răspîndească bolnavă.

Mă așez într-un fotoliu de răchită... îmi aprind o "Larissa"... Nu-i tocmai neplăcut... Aproape bine... Pînă la un punct. Genul de loc în care uneori vrei să te întorci... Acasă? Într-un fel vreau să spun. M-aș putea refugia aici... De ce nu. Mi-aș aduce dextra... o incursiune din cînd în cînd... neapărat seara... Pentru provizii. În depozitele mele. Garajul... Nu mi-am dorit niciodată să-l părăsesc... Îl urăsc... Nu-mi amintește decît lucruri neplăcute... Tocmai de aceea. Mi-era teamă că m-aș fi simțit oriunde la fel. O știam în sinea mea. Și atunci? La ce bun s-o constat. E mai comod să dai vina pe alții. Eu? Vai! Dar nu se poate. Contextul... semenii... soarta, poate. În altă parte n-aș...

E bine izolată încăperea. Fumul urcă drept... rectiliniu... uniform... poți verifica verticalitatea pereților după el. Alături, pe o consolă gri, acoperită de urme de degete, o cutie de Efes Pilsen. Așteptîndu-mă... Invitîndu-mă... Provocîndu-mă... Lîngă ea, o scrumieră, făcînd reclamă prezervativelor Erzurum. Vadim nu fuma. Nici berea nu... Mie? Mie, da. Intuia multe lucruri, Vadim. Uneori... Știa? Iau cutia... o desfac...

Un clinchet și monitorul se luminează. Afișează în colțul din stînga sus o inscripție în alfanumerice... se succed cîteva cadre... rapid... ca surprinse de-un stroboscop... tuneluri... un animal... de departe... detaliu apoi... n-are ochi... pielea netedă deasupra botului... o hartă... Imaginea se fixează pe ea. În dreapta jos pîlpîie un punct roșu. PLECARE scrie sub el. Imprimanta pornește singură, funcționează cîteva secunde și se oprește. Imaginea dispare.

Încerc să rulez din nou. De mai multe ori încerc. Fără rezultat. Fișierul a fost ascuns undeva, în memoria sistemului. Într-un cotlon inaccesibil mie.

Berea mi-a curs aproape toată pe pantaloni. Am agitat cutia probabil, în timp ce urmăream imaginile.

Mi-a rămas harta... printată... cu un punct roșu sub care scrie PLECARE.

- Trei cutii de languste, plus un tub cu pate de gîscă! zic.

Ianoș lustruiește tacticos cu un ciorap hipertermic sîrbesc, o armă sonică de pe vremea războaielor caucaziene.

- Cinci cu două! silabisește el și colțurile gurii îi urcă spre urechi.

- Patru cu două!

- Harașo! Și lași ăla garanție!

"Ăla" e amuleta lui Vadim, pe care acum o port la gît. Bine și-așa. Merge.

Înșir cutiile pe tejgheaua din stejar creozotat. Scot șiretul peste cap.

- Două ceasuri, Partidule, nu mai multl zice, fixîndu-mă cu arătătorul mîinii drepte, în timp ce cu stînga face să dispară conservele.

Înșfac geanta din polipropilenă și ies înainte să se răzgîndească. Doamne-ajută! Atît de repede părăsesc dugheana. Încît apuc să fac trei-patru pași înainte să aud clinchetul clopoțelului montat deasupra ușii. În noapte, clădirile cvartalului par jungla colțuroasă a unui pictor cubist.

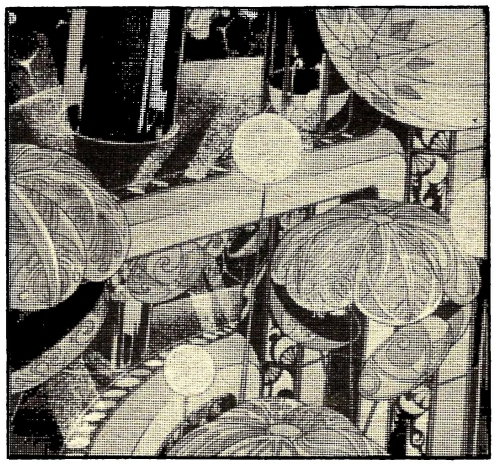

Îmi scot de pe cap plasa interfață... desprind ansele conjuctive dintre ea și lojă... extrag calculul... îl țin în dreptul ochilor, între degetul mare și arătător... E negru... ușor translucid spre... curios... spre centru... de parcă acolo s-ar fi concentrat materia mai pură... da... miezul... copilăria... da. A devenit inutil acum obiectul. L-aș putea distruge... sfărîma... Deși fără rezultat. E oricum prea tîrziu. Transferul... deja... Am totul depus acolo... dedesubt... în profunzime?... sub cortical doar... acumulat în șamierele de anticlinal ale memoriei... subliminal... În mare parte... de parcă n-aveam eu destule angoase... complexe... amintiri... viermi... săpînd... rozînd mereu... Iar de-acum și obsesia... ideea fixă a lui Vadim... necunoscută mie... ascunsă... devenită a mea... pînă la un punct.

Nu m-a interesat niciodată prea tare Fracturarea. Am luat-o ca atare: un fapt împlinit. Trecut. De ce m-ar fi preocupat ceva ce nu pot schimba? Petrecut cu atîta timp în urmă? Trei generații sau cam așa ceva. Pe la sfîrșitul secolului. Vadim știe multe. Știa, ca să spun așa. Acum eu. Parcă văd tensiuni adunîndu-se... suprapunîndu-se,.. amplificîndu-se... intrînd în rezonanță... Sociale... politice... economice... ecologice... Și într-o bună zi, anunțul colectivului lui Van Ryck... pe prima pagină a ziarelor... în jurnalele TV de actualități... Consternarea scăldînd mințile ca un val... Stupoarea... Panica... Aud: amorsarea unor dislocații disjunctive ale spațiului... evoluînd către falii... către separarea în blocuri... separate efectiv... precum niște plăci tectonice... imposibil de trecut dintr-o parte în alta pe viitor... în prezent, pot spune acum... de destul timp... izolați... închiși ca într-o cutie... de fapt două cutii la început... apoi tot mai multe... Dumnezeu știe cîte... tot mai mici... pînă cînd... pînă ce... fiecare cu o bucată de pămînt... singur pe felia lui... apoi... apoi... Dumnezeu știe... Pămîntul ca un ou fiert... tocmai bun de curățat... și panica de-atunci... migrațiile... turme întregi... "The West is the best, the West is the best"... închiderea granițelor... mobilizarea generală... fiecare cu felia lui... valuri-valuri de disperați... un firicel în scurt timp... secat în cele din urmă... uitarea și toate celelalte... cîte-un nebun doar, din cînd în cînd... Stranici... Kyrkos... Grupul pentru Descoperirea Pasajului... morți toți... dispăruți... pe jos... pe mare... avioane... și-acum căutările lui Vadim... teoria lui privind un punct, un ultim punct, aflat încă în stare de flexură... pentru încă puțin... harta cu tunelurile fostului metrou... părăsit de-o viață... Împînzind subsolul orașului... de-o parte și de alta... un tunel accesibil încă... descoperit de el... dar frica... frica... o știu... mi-a spus o dată, Vadim... printre altele... măcar de-aș prinde sfîrșitul lumii, așa mi-a spus... era un copil, Vadim... optimist ca orice copil... pînă la un punct.

Ianoș își face de lucru cu același ciorap. Șterge de praf un prăjitor de pîine cecen. Înșir pe tejghea douăzeci de conserve care ar sensibiliza și-un îmbuibat. Nici nu tresare. Adaug trei cartușiere și patru plicuri de fachinol. Ridică în sfîrșit privirea și rînjește. Unul gînd probabil.

- Un Doi V și-o cortină vreaul zic.

Ciorapul lustruiește în continuare prăjitorul.

- Da' moaștele sfintei Margareta nu le vrei?

- Nu! Doar un Vizor de Veghe și-un ecran cerebral, ți-am spus! Ăsta-i doar avansul.

Prăjitorul își reia locul pe raft.

- Adică?

- Adică (scot o cheie antică, pentru broaște mecanice) ce spune lumea nu-s chiar povești. Cu asta descui un depozit în care găsești o tonă de conserve. Harta și instrucțiunile sînt pe discheta asta! continui, așezînd un plic lîngă cheie.

- Nu glumi cu chestii de-astea, Partidule! Unii au mierlit-o pentru mai puțin.

- Vadim, de pildă! murmur fără să vreau.

- Vadim, de pildă! zice și el și ochii îi sclipesc jucăuș. Aha! Răzbunare, dulce răzbunare! Da' nu merită, să știi! Era un țîmpit, Vadim. A căutat-o cu lumînarea.

- Nu ca să-ți ascult părerile am venit, puiule!

- Harașo, harașol grohăie el ridicînd mîinile cu palmele spre mine, ca și cum ar fi vrut să se apere. Garanții?

- Ce-i pe tejghea acoperă prețul. Deci chiar dacă...

- Păstrez și medalionul.

Încuviințez din cap.

Gașperul conectează de sub tejghea încuietoarea ușii de la intrare și se furișează în spatele rafturilor. Mă gîndesc o clipă că i-aș fi putut cere și un lansator Copov. O incursiune în teritoriul "îngerilor"? Nu, nu! La ce bun?

Ianoș se întoarce după cîteva minute, cu nasul mînjit de ceva uleios și fire de păianjen în păr. Cu stînga mătură mărfurile de pe tejghea pînă la margine și așează în locul lor două cutii, pe care încă se mai disting un 13 vopsit cu roșu și un triaxistetraedru cu piramidele trigonale mult alungite după axele polare de simetrie. Însemnele brigăzilor lui Mieszko.

- Le am de la unul Musana! Băiat bun, da' cam nervos! se justifică el, zîmbind cu gura pînă la urechi. Războiul, deh! Cică în '28, în timpul retragerii, era la Sevastopol. Vindea vitejilor colaci de salvare.

Degetele arămii desfăcuseră între timp folia de nylon, scoțînd la iveală conținutul, odată cu ultimul cuvînt. Mai întîi un modul care, la contactul cu pielea, începe să clipească demonstrativ. Îl urmăresc cum îl montează în ghidajul suportului.

- Amănunte? cer, privindu-l cu atenție.

- Uite, vezi? răspunde ridicînd dispozitivul de cureluțele din poliuretan. Cu asta pe țeastă poți să dormi liniștit ca un prunc. Se cuplează neural la regiunea cerebrală a văzului și baleiază împrejurimile.

- Caracteristicile, puiule! Știu și eu ce-i ăla un Doi V!

- Da! 1600 pe verticală și cam tot atît pe orizonatală. Consum neural 0,1% . Declanșează alarma la o densitate de energie a undelor de cinșpe kaliokis. Adică te trezești cu 2 volți în bicepși, dacă s-apropie un șoarece la mai puțin de 20 m de tine.

- Harașo!

- Cu cortina-i și mai simplu! continuă aruncînd plasa argintie pe tejghea. Îți tragi scufia pe cap și

emiți mai puține unde cerebrale decît un melc. Cam atît. Și ai grijă, nenicăl Dacă ai cumpărat așa ceva, nu te duci tocmai la plimbare!

- Merçi la fell zic înainte să ies.

Despre capcane nu l-am spus nimic. Pînă să ajungă la ușa depozitului... Eh! Oameni sîntem și supuși greșelii. Uităm repede. Oricum e un porc, Ianoș. Pot să spun a fost? Pot. Pînă la urmă nu trebuia să vorbească așa despre Vadim. Iartă-mă Doamne, dacă îți stă în putință.

Mi-e frică. Sentimentul ăla care te oprește de la acte definitive... pe care le crezi definitive... acte-macaz... acte capăt-de-drum... Îl știți, ce să mai... Zace acolo... sub... ascuns sub alte măști... și cînd ți-e lumea mai dragă... la răscruce... hop și el. Ca acum. Numai că dibuisem mai demult. Cunoșteam cauza... "Căci peste tot unde sîntem și mergem, ducem cu noi propria noastră celulă". Și? Argumentele... știți și voi... raționamente jalnice... te duc unde vor ele... azi așa, mîine altfel... Pînă la un punct.

- Hai, mișcă-ți fundul! zic, eu sau altcineva, și ies.

Încui ușa, de parcă aș mai avea de gînd să mă-ntorc. Ca pe-o criptă am închis-o? Cavoul lui Vadim? Chiar dacă el cine știe pe unde...

Bezna îmi linge fața, ca dobermanul mătușii Ester. Fată bună, mătușa. Nu prea mă pocnea. De cîte ori ați bătut pragul de care v-ați împiedicat? Mă-ncuia în cămară cu Frodi la ușă... Iesa legată de clanță. Pînă într-o zi... Pînă cînd... ce să mai... Dumnezeu să-l ierte.

Îmi pun captatoarele optice cu infraroșii. Tunelul se umple dintr-o dată de forme ascunse pînă mai adineauri, conducte urmărind pereții... cabluri de diferite grosimi... ca o țesătură manuală... unele mai luminoase, cele de cupru probabil... lilieci spînzurați de tavan... pe podea nimic... nu văd pe ce pășesc... merg pe beznă... înainte, tunelul ca un semicerc... ca o potcoavă cu capetele în jos... pierdute în întuneric... în întunericul care zumzăie grav... de-abia simțit... undeva în preajma pragului spre infrasunete...

Ajung la prima intersecție. O iau spre dreapta. Cortina mă deranjează puțin. N-o simt, dar faptul că o știu pe cap mă enervează. O pipăi din cînd în cînd, fără noimă. Altă intersecție. Alta... și alta... Din cînd în cînd consult harta. Drumul spre capătul nopții. Obosesc repede. Nu sînt obișnuit să merg pe jos. Piciorul începe să mă doară. Stîngul. Beau puțină apă din bidonul de polistiren, înfulec un baton de ciocolată și dorm. Adînc... fără vise... amintirile astea imaginare... pînă la un punct.

Mă trezesc într-un tîrziu, cu gîndul la "îngeri". Ar trebui să-i uit, ca atîtea altele. Mănînc din nou, fără grabă. Mi-o impun. De ce m-aș grăbi? Și din nou la drum. La stînga, la dreapta... la dreapta... Respir tot mai greu. Cine să se ocupe de aerisire? Transpir abundent. Și dintr-odată, un foșnet. Să fi fost o părere? Nu, nu. Dintr-o galerie laterală... o pată... o siluetă de mărimea unui cîine... prelingîndu-se de-a lungul peretelui... Încremenesc... niște gîlme în gambe... răsucindu-se... mușchii... frînghii torsionate... Animalele din fișier... fără ochi... Nici Vadim nu știe prea multe despre ele. Refugiate prin galerii... adaptîndu-se... suferind mutații odată cu flexarea spațiului... acolo... lîngă fractură... sau... sau fabricate în laboratoare... demult... puse de pază... gata să ucidă, oricum... să termine tot ce gîndește... detectînd undele cerebrale... emițînd ca răspuns altele... cu aceleași caracteristici... defazate însă... stingîndu-le astfel pe primele... crescînd apoi amplitudinea... împletindu-le cu infrasunete... distrugînd legăturile neurale... demolînd sistemul fragil... ca un cutremur clădirile... Cam atît știe Vadim. Dar eu am cortina. Nici un motiv de teamă, deci.

Cînd mă dezmeticesc, cortina a dispărut. Îmi continui drumul. Ceva s-a schimbat în jur... nu evident... nu perceptibil cu organele de simț... intuiția mi-o spune... o transformare subtilă... sau mai degrabă intenția unei transformări... adînc, în structura intimă a materiei... o stare de tensiune aș zice... crescînd... amplificîndu-se cu fiecare pas... și ceva vibrînd în mine... ca o coardă intrînd în rezonanță cu oscilațiile din exterior... creînd un continuum...

Temperatura devine insuportabilă. Mă sufoc, mă topesc... Dezbrac hanoracul și rămîn în tricou. Imaginile au devenit mai clare... mai intense... Tunelul e acum vizibil pe toată circumferința. Zumzetul crește în intensitate pînă la pragul tactil. Îmi pun antifoanele Weber.

Treptat, cu fiecare pas, negrul a cedat locul roșului. Deabia disting formele. O beznă stacojie, ca să spun așa... și, pe un perete, dreptunghiul negru... Placa de ebonită cu imaginea zeului Lugus... Pînă aici a ajuns, deci, Vadim... Mai departe...

Și dintr-odată roșul începe să curgă... Nu de-a lungul tunelului, din cîte îmi dau seama, ci perpendicular pe el. Straturi-straturi alunecînd cu viteze diferite, frecîndu-se unul de altul. Și eu, devenind parte din ele, dizolvat... de

parcă particulele trupului s-ar fi împrăștiat printre cele ale mediului... eu conținîndu-l pe el... el conținîndu-mă pe mine... indisolubil legați... prin legături intime... subatomice... transmițîndu-i conștiința mea... preluînd-o pe-a lui...

Mama. Îmbrăcată așa cum mi-o amintesc... cum o îmbracă memoria mea... cu o pereche de pantaloni cu emblema căilor ferate, atent cîrpiți, și un hanorac turcesc, verde cîndva. Strecurîndu-se obosită, cu umerii căzuți, printre ruinele Intercontinentalului. Scotocind... adunînd... ceva de mîncare... ceva care mai poate fi folosit... reparat... adaptat... vîndut...

- Nu, mamă! Nu mai ies cu Orhan. Chiar dacă n-ai dreptate. Nu-i el de vină. A mea a fost ideea. De săptămîni întregi n-a golit nimeni automatul. Cine s-o mai facă? Așa că m-am gîndit că noi...

Se întoarce spre mine... îi văd cearcănele... niciodată n-am putut-o privi în ochi... și...

Talazurile stacojii purtîndu-mă, amețindu-mă, amestecîndu-mă.

- Puiule, nu e bine cînd e binel Ascultă ce-ți spun, că nu bat cîmpii. Arta-i numai orgoliu și frică de singurătate. Îl satisfaci pe primul, o amețești pe-a doua și gata cu arta. Nu-ți mai trebuie. Ne vindem ieftin, orice s-ar spune. Un acoperiș, burta plină, ceva de băut, un televizor și cam atît. Cît ai bate din palme se instalează comoditatea. Profită de orice fisură.

Iosip, mufist în pasajul Victoriei. Un metru nouăzeci, cinzeci de kilograme. Și-a ars creierul prin '50. Deschid gura, gata să-i răspund, cînd silueta prinde a-i tremura, ca și cum valuri de aer cald s-ar fi înălțat între noi.

Conturul explodează apoi împrăștiind conținutul în jur. Spațiul se contractă brusc, se concentrează într-un mic punct fără dimensiuni. Timpul își încetează curgerea, înghețat. Ieri, azi și mîine se suprapun, există concomitent.

Își pierd înțelesul... niște cuvinte, acolo... goale.

Cînd mă trezesc, beznа-i de nepătruns. Pipăi slăbit în jur pînă la zona mea de contact cu exteriorul și dau de rucsac. Altceva nimic. Nu tu cortină, nici captatoare, nici Dol V, nimic. Sau poate că zac pe undeva, pe acolo, ascunse în întuneric. Au uneori obiectele un talent de-a se face nevăzute, ceva de speriat. De parcă le tăinuiește cineva... un fel de joc... enervant cîteodată... Nu prea am însă timp de jocuri. Ținta m-așteaptă... drum de parcurs...

Mă ridic și pornesc, tîrînd rucsacul după mine. Merge bine o vreme. Înaintez, cum necum, chiar dacă nu știu cît. Probabil că în direcția corectă, de vreme ce întunericul devine tot mai profund. Stomacul mi-e reper, deși mă înșeală și el. Treptat... tot mai mult. Aproximez timpul după perioadele dintre cele două mese. În curînd sînt obligat să micșorez rațiile... perioadele se scurtează... apoi foamea nu mă mai părăsește. Nu mai pot avea încredere în stomacul meu... Închipuiți-vă... să nu mai ai încredere în propriul stomac...

Înaintez totuși... Drumul contează. Aproape nu-mi mai amintesc scopul... rareori doar... cînd încerc să alung ideea rătăcirii fără speranță. Important rămîne faptul că merg într-un fel. Din obișnuință aș spune. Cît te miști trăiești, se pare. Beznа-i imobilă. Dacă eu aș fi la fel, s-ar șterge diferențele. Importante, diferențele... Pînă la un punct. Nuanțele mai ales.

Mi-e drag, dintr-o dată, trupul meu.. așa schilod, acum, aflat pe punctul de a-l pierde... Ultimul baton de ciocolată n-are nici un gust... îl îngurgitez, din dorința de-a continua... Abandonez rucsacul... Îl las pe drum... nemișcat... în beznă... devenit parte din ea cum spuneam... nu prea m-am atașat eu niciodată de obiecte... așa zicea și mama: "nu prea te atașezi de obiecte..." Și-apoi îmi pomenea numele.

Mă tîrăsc, totuși. Încăpățînarea... frica... obișnuința iar... dorința... Nu, dorința nu. De ce să mint. Mai ales în prejma... Nu, nu mai ales. Nu-i așa un eveniment, pînă la urmă, moartea.

Și dintr-o dată, treptele. Pe nepregătite, tocmai cînd începusem să mă obișnuiesc. Într-un fel. O scară înseamnă de obicei ieșirea... Îmi strivesc coastele de ea... mă mulez... un vierme, ce mai.. urc... urc... le pierd șirul, într-un tîrziu... nu contează... numărul nu... doar capătul... deși... Le și văd... frumoase... cam murdare... ciobite, scările... bune totuși... utile... de ce să...

Ajung la capăt. Ajung. Sună bine, ascultați: ajung. Cît pot vedea, o suprafață netedă. Luminată. Și, la treizeci de metri,... poate mai mult,... la o distanță oarecare... la oarecare distanță... doi oameni. În salopete portocalii, cu șepci portocalii... Drăguțe șepci. Cele mai drăguțe pe care le-am văzut vreodată. Meșteresc ceva, la un tablou electric, oamenii. Mormăi, nu prea articulat, destul de tare totuși, fiiffi cu o mînă... nu știu cum reușesc.

Unul dintre ei, se întoarce spre mine. M-a auzit. Își mijește ochii, simt cum și-i mijește, lumina e mai puternică acolo, eu zac în semiîntuneric.

- Gil! zice, trăgîndu-l pe celălalt de salopetă. Ia uite-acolo! Încă unul!

Către mine, apoi:

- Hai, mă! Avem nevoie de ajutor! Vino și pune mîna, ce te zgîiești!

Mă gîndesc, nu știu de ce, la Vadim. Și brusc îmi pare rău de Ianoș.

Să trecem la alt subiect?

Număr realizat în colaborare cu Casa de Cultură „ION VINEA” GIURGIU

DURONG

DON SIMON

povestire nominalizată în cadrul concursului QUO VADIS? '95

Ştiai că nu are ce căuta acolo. ŞTIAI. Se numea Statuia Libertăţii şi locul ei era undeva în avanpostul New-Yorkului, nicidecum în marginea junglei, la Durong.

Era frumoasă doamna care simboliza libertatea. Avea o coroană de regină,

(şi era ca o regină din desenele domnului Disney)

o torţă în mîna dreaptă, iar în stînga ţinea o coală de piatră pe care scria:

"IN GOD WE TRUST".

Chiar aşa trebuia. Ca lumea să creadă în Dumnezeu. El era peste tot. În oraşele pe care le vedeai în pozele din reviste, în satul Durong şi în junglă. Chiar şi în mlaştina de care îţi era frică şi mirosea atît de urît. Fiecare părticică din ceea ce vedeai era parte a Creaţiei. Şi tu erai a lui Dumnezeu, aşa cum fuseseră tata şi mama, care precis te priveau din înălţimea norilor şi te păzeau cu dragostea lor, sau cum era domnul Ziang care vindea timbre şi jucării,

(dar şi minunatele felinare-dragon, care noaptea străluceau ca nişte ochi uriaşi de licurici)

preotul, oamenii care găsiseră schela şi căutau s-o demonteze, vecinii tăi, toţi copiii pe care îi cunoşteai. Dar şi animalele. Dumnezeu îl imaginase şi pe papagalul Chin'g care ştia să zică: "Hai să ne jucăm, Antonia". Iar dacă nu ştia să se joace, nu era vina lui. Aşa a vrut Dumnezeu, ca papagalii să nu se joace cu fetiţele, ci doar să le încînte cu penajul lor frumos şi să le spună cîteva cuvinte memorate de creierul lor micuţ.

N-aveai de ce să fii supărată pe Chin'g. Ştiai că te iubeşte,

(nu sărea el în jurul coliviei cînd vedea că te apropii?)

deşi nu se juca cu tine.

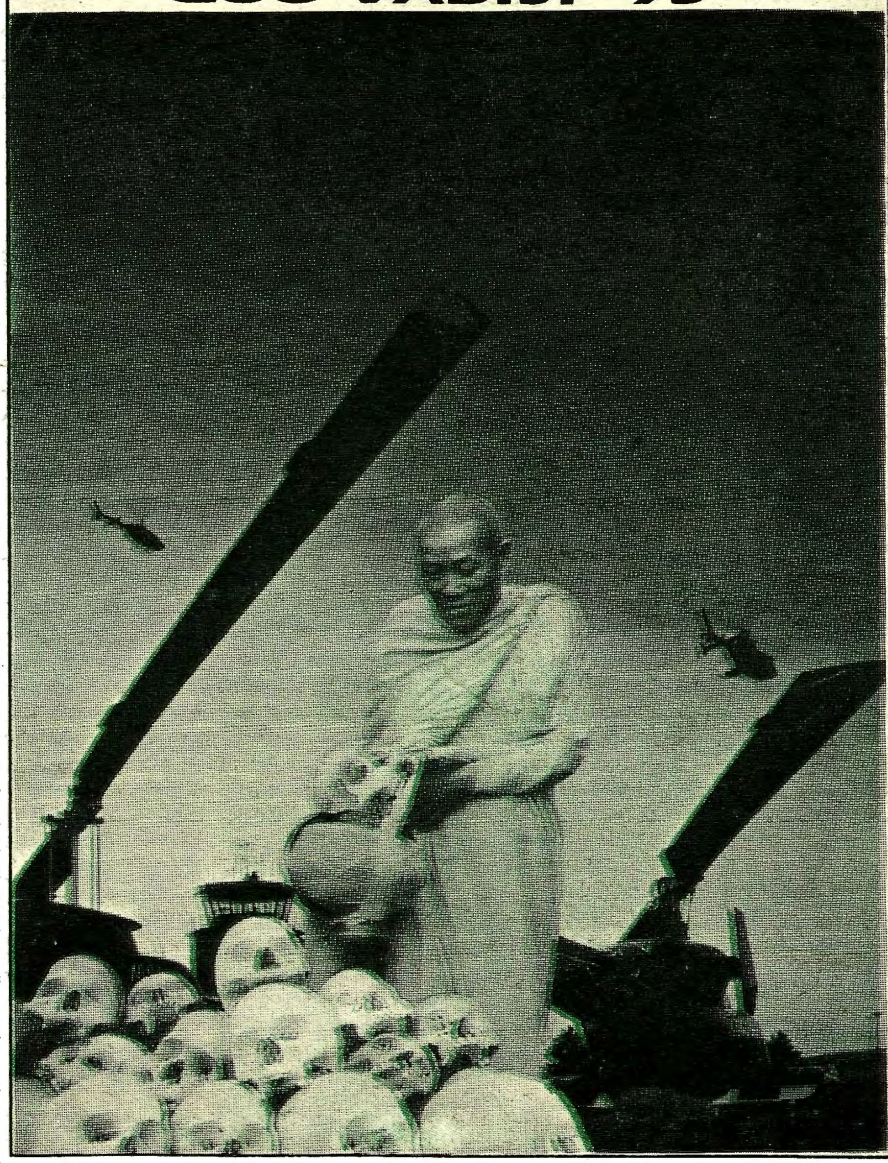

Era într-adevăr foarte frumoasă Doamna Libertate. Ai fi vrut ca toate femeile să fie aşa, însă mai erau printre ele şi unele urîte şi rele, cum era doamna Klatanisa care spunea: "fir-ai a dracu' de hoaţă!" cînd te vedea că te apropii de tejgheaua ei plină cu fructe, de parcă i-ai fi furat vreodată ceva. Nu-i furasei şi n-aveai s-o faci niciodată. Nu te învăţase tata că cele mai urîte lucruri sînt să furi şi să minţi? N-avea motiv doamna Klatanisa să-ţi vorbească aşa, dar aşa o făcuse Dumnezeu, rea şi urîtă, asta pentru ca oamenii ceilalţi să-şi dea seama de valoarea frumosului şi armoniei

(asta te învăţase preotul satului)

sufletului. Avea dreptate preotul. Nu-ţi puteai da seama de un lucru dacă este frumos doar prin percepţie directă, adică forme, culoare, etc... Mai erau o mie de alte lucruri la care individul se gîndea. Omul este o fiinţă neîncrezătoare şi, ca să-l convingi, trebuie să-i răspunzi la toate întrebările. Toate astea le spusesei preotului

(într-o zi din anotimpul ploilor, cînd era atîta abur afară încît abia respirai)

şi el fusese tare uimit de judecata ta. Te mîngîiase pe cap şi-ţi spusese că primisei o educaţie bună şi "Dumnezeu o să-i iubească pe părinţii tăi c-au fost oameni buni" şi cum te împăcai cu unchiul Juxo?, iar tu-i spuneai sincer că nu era ca părinţii tăi, însă era bun şi-ţi aducea în fiecare zi cîte o acadea.

Da, îl uluisei atunci. Îţi spusese deschis că judeci prea adînc pentru anii tăi şi că îmbătrînisei prematur, dar ar fi mai bine dacă n-ai spune nimănui ceea ce i-ai spus lui, altfel oamenii te-ar crede posedată de vreun spirit care, chiar dacă era înţelept, trebuia alungat şi puteau să te omoare cu pietre, ca să distrugă răul.

"Este o prostie", zicea el, "să crezi că un alt spirit îţi domină sufletul, căci Dumnezeu ne-a dat fiecăruia cîte unul şi chiar dacă îl ai mai slab, tot nu ajunge ca să se lase dominat de altul."

Poate aşa era, însă preotul nu ştia ce fantasme te chinuiau pe tine din ziua în care te născusei. Habar n-avea. Şi ce să mai zici de frica nativă a sătenilor cînd era vorba de spirite? Ani de zile preotul încercase să-i educe în spiritul credinţei adevărate, însă ei tot mai mergeau pe la bătrînul vrajitor Morticiu, ca să le alunge suferinţa şi să le desfacă blesteme.

Doamna Libertate nu era aşa departe de casa lui Morticiu şi poate chiar el o făcuse să apară acolo, pentru că apăruse dintr-o dată,

(o găsiseră nişte vînători de şerpi într-o dimineaţă)

aşa cum apăruse şi schela aceea ciudată de la marginea rîului. Dar nu era sigură, căci puterile lui Morticiu erau limitate. Cîţi oameni merseseră la el şi nu se lecuiseră? Mulţi, foarte mulţi. Este adevărat că ajutase o parte şi succesul descîntecelor lui îi măriseră faima. Altfel ar fi murit anonim şi satul nu i-ar fi simţit prea tare lipsa. Cine să simtă lipsa unui sărăntoc şchiop care mergea să aibă grijă de capre? Asta fusese cîndva Morticiu. Crescător de capre. Dar, spunea el, ştiinţa vrăjilor o avea din tribul său şi se ştia că vrăjitorul venise din mijlocul junglei, din afara comunităţii.

Morticiu credea despre Doamna Libertate că este un spirit păgîn,

(aşa te lămurisei că nu el o adusese acolo)

pietrificat de zeii tribului său şi spunea că este frumoasă pentru că trebuia să adoarmă vigilenţa oamenilor şi cine ar fi putut s-o facă mai bine decît o femeie mai frumoasă ca oricare dintre fiicele comunităţii? Ştia să convingă Morticiu, iar dacă avea faimă, atunci asta se datora mai mult harului său oratoric.

Nu se ştia cum, însă noaptea torţa din mîna statuii se aprindea singură, iar flacăra era aşa de puternică, încît puteai să bagi aţa în ac. Morticiu spunea cu convingere că focul era răul din ea care nu avea puterea să iasă şi să pîrjolească satul. Şi că nu ieşea se datora numai magiei lui.

Unchiul Juxo nu credea nimic, însă, aşa ca şi ceilalţi săteni, se minuna că noaptea dispărea încet, încet, din conştiinţa lor. Nici nu mai ştiai cînd este noapte decît în momentul în care luna apărea pe deasupra copacilor şi lumina zilei devenea roşiatică. Părea un amurg interminabil.

Preotul credea că este un semn divin şi un simbol al libertăţii şi demnităţii individului, iar cînd tu îi spusesei că o statuie ca aceea, ŞTIAI TU, există undeva într-o ţară, sau oraş

(nu erai sigură)

care se numea New York, el rîsese şi se văzuse clar că nu te crezuse, deşi îl surprinsese remarca ta.

Într-o dimineaţă, oamenii care mergeau în fiecare zi la schelă şi încercau s-o demonteze,

(fără să reuşească să scoată măcar una din miile de ţevi)

au găsit pămîntul răvăşit în jurul statuii şi se vedeau foarte clar amprentele pneurilor de motocicleta Kawasaki.

Tu ştiai pe vremea aia că veniseră warriorii, însă ei nu ştiau. Morticiu le spusese că statuia coborîse de pe soclu şi răvăşise pămîntul în căutarea unei vane de apă care să-i răcorească arsiţa din piept.

"Am făcut cele mai grozave incantaţii astă-noapte", spunea el, "şi abia am reuşit s-o pun la loc."

Iar tîmpiţii ăia îl crezuseră, iar faima lui a crescut şi mai mult.

Domnul Ziang, patronul magazinului de jucării şi timbre, ar fi vrut să telefoneze în oraşul N'peng, însă furtuna de la sfîrşitul sezonului ploilor distrusese

(podul peste rîu care lega satul de restul ţării)

cablurile. Ar fi vrut să le spună despre Doamna Libertate şi despre schelă.

Îţi mai aminteai emoţia şi febra satului. Trecuse şi prin tine, dar cu totul altfel decît prin ceilalţi. Ei măcar nu ştiau ce se întîmplă.

Că nu-ţi explicai apariţia schelei sau a statuii, era adevărat, dar putea să fie o invenţie a warriorilor, sau a lui Stuka, fractalul. Şi, ca un făcut, chiar în acea noapte te-ai trezit din nou în Danuba

(din lumea cealalta)

şi pe deasupra ta treceau copiii insulei, iar warriorii îşi ambalau demonic motoarele Kawasaki.

Crezusei că scăpasei definitiv de ei, dar nu fusese aşa. Erai vesnic blestemată. Erai blestemată de cînd îl intrebasei pe clovnul Fuciniolo, din oraşul copilăriei tale,

(oraşul părinţilor tăi)

de ce uneori îşi pune masca aia care rîde şi apoi pe cea care plînge, iar el îţi răspunsese că în cap avea toţi îngeraşii, toţi iepuraşii Bugs Bunny şi toţi Donalzii pămîntului, dar şi toţi dracii şi monştrii. Apoi te întrebase dacă îl credeai. Şi, bineînţeles, i-ai spus că nu. Nu spunea tata că monştrii nu există? Cum să crezi că într-un om mascat, chiar dacă meseria lui era aceea de bufon, să fie şi îngeri şi diavoli? Cum să crezi? Iar el îţi pusese mîinile pe tîmple (simţisei o durere îngrozitoare şi aproape leşinasei, însă tot ai auzit ce ţi-a spus)

şi te întrebase: "acum mă crezi?"

De atunci nu te-ai mai dus niciodată la circ. Ai zăcut în spitale şi părintii plîngeau înfundat crezînd că nu-i simţi

(însă îi simţeai şi te durea inima)

dacă dormeai. Apoi i-a ucis nemernicul de Torguz-Kawasaki şi ai rămas singura. Noroc cu unchiul Juxo care a venit şi te-a luat din mijlocul casei goale.

Domnul Dukoz, proprietarul, îţi luase aproape toate lucrurile spunîndu-ţi că şi aşa părinţii tăi nu îi mai plătiseră chiria de cîteva luni. Ce ştiai tu atunci că trebuia să plătesti ca să nu ţi se ia lucrurile din casă?

Era frumoasă ţara unchiului Juxo. Nu ca ţara ta, însă aveai mai multă înţelegere din partea celorlalţi. Mai multă decît în ţara ta, unde mulţi te socoteau nebună şi-ţi spuneau că n-ai ce să cauţi la şcoală.

Culmea era că Doamna Libertate stătea chiar pe direcţia asfinţitului şi din această cauză, odată cu apariţia ei, nimeni nu mai văzuse discul roşu al soarelui cînd se pregătea să meargă la culcare. De acolo veneau şi încăpăţînaţii satului, cei cinci-şase muncitori, cu lăzile lor de scule, morţi de oboseală, abia tîrîndu-şi picioarele pe cărarea care despărţea satul de schela apărută aiurea în urmă cu cîteva nopţi.

"Ceva?" întreba ca un automat moş Chang, cel care vindea acadele şi vată de zahăr pe băţ, iar muncitorii ridicau din umeri. Nici măcar nu mai puteau să răspundă. Drumul lor fusese de pomană, aşa cum de pomană foloseau cheile, ciocanele şi celelalte scule cu care incercau să demonteze schela. Aşa că mergeau şi se îmbătau la crîşma domnului Matala, căruia îi mergeau foarte bine afacerile de cînd cu furtuna. El ridicase preţul la toate obiectele şi mai ales la băutură, iar sătenii rîdeau de el că o să fete în curînd,

(domnul Matala avea o burtă foarte mare)

însă proştii nu-şi dădeau seama că el se îngrăşa pe banii lor.

Unchiul Juxo îţi cumpărase o păpuşă, cu un burduf în loc de corp, care semăna foarte bine cu Pinocchio şi tu fusesei tare bucuroasă şi începusei să-l iubeşti din ce în ce mai mult. Era bun unchiul Juxo, iar cînd zîmbea o făcea foarte asemănător cu mama.

Doar cocoşii mai ştiau ce este aceea dimineaţă. Pe ei nu-i păcălise Doamna Libertate. Pe vremea aia credeai că aveau ceasuri în loc de inimi şi cîntau cînd suna clopoţelul în ei. Ei sculau satul şi lumina încă era roşie de la torţa Doamnei Libertate. Abia mai tîrziu ieşea soarele din sînul copacilor.

Oamenii se adunau unul cîte unul în piaţa cea mare şi se uitau în zarea de deasupra drumului care mergea spre pod.

"Nici astăzi n-or să vină", zicea primarul şi lumea ştia dinainte că va zice exact cuvintele acelea. Le tot spunea de cîteva săptămîni. Guvernul vă uitase, aşa cum vă uitase şi armata. Armata măcar mai trimisese helicoptere cu ajutoare în alte rînduri, cînd furtunile doborîseră podul, însă era adevărat că pe vremea aceea alt guvern conducea ţara şi primarul avea ferma convingere că guvernul care-l urmase pe cel bun, era un "guvern de ticăloşi şi curve politice", care vă promitea de toate înainte de alegeri pentru ca mai apoi să se spele pe mîini şi "să-şi lăfăie cururile, sau să doarmă în scaunele tapiţate ale Adunării Poporului". Aşa vă spunea în fiecare dimineaţă primarul şi lumea îl iubea pentru cuvintele acelea şi îl alegea de fiecare dată cu convingerea că doar el înţelegea politica şi problemele comunităţii.

Nici curent electric nu era, iar primarul zicea că şi dacă n-ar fi fost furtuna să rupă cablurile, guvernul poate tot le-ar fi tăiat, numai aşa pentru că sătenii nu votaseră cu ei. Iar oamenii ascultau cu plăcere cuvintele liderului şi erau mulţumiţi că fronda lor zgîndărise "îmbuibaţii" şi ziceau că n-are nimic şi că vor repara singuri podul şi liniile electrice. Mai ales podul, ca să poată pleca spre sînul ţării camioanele domnului primar, încărcate cu fructe şi animale tăiate pentru vînzare şi să se întoarcă cu ceea ce le trebuia lor: materiale de construcţii, lămpi, ţesături, conserve, chibrituri, lame, baticuri, pantofi şi tot felul de alte mărunţişuri.

Dar ca să repare podul, le trebuia ţeavă pentru infrastructură şi cea pe care o aveau nu le ajungea, de aceea primarul pusese oamenii lui, care de altfel erau cei mai buni meseriaşi din sat, să încerce să demonteze schela aceea ciudată care, zicea el, "a trimis-o Dumnezeu". Însă, după cum se văzuse, ei tot încercau de cîteva zile să scoată măcar una şi nu reuşeau.

Pînă la urmă moş Chang a zis să se taie copaci şi să facă din ei un pod. Însă muncitorii nu l-au băgat în seamă. Probabil că pentru ei deja devenise o problemă de orgoliu demontarea măcar a unei singure ţevi. Aşa că plecau dimineaţa şi veneau seara.

Nici Morticiu nu putuse să ajute la construirea podului. Încercase nenumărate vrăji, la cererea primarului care îşi călcase pe inimă şi îl rugase, dar nu reuşise nimic. Iar preotul a căutat să-i submineze renumele spunînd în faţa satului că aşa cum Morticiu nu putuse nimic atunci, aşa n-o să poată face niciodată nimic "pentru că este un şarlatan". Însă văduva Fentaka i-a spus că Morticiu îi făcuse bine băieţelul cînd a avut buba neagră. Preotul a rîs şi a răspuns că a fost numai o coincidenţă fericită că micul Gaji se înzdrăvenise chiar cînd îl descînta vraciul şi că dacă se făcuse bine, atunci acel fapt se datorase numai lui Dumnezeu. Dar văduva nu s-a lăsat şi i-a zis că dacă Dumnezeu este aşa de tare de ce nu repară podul? Şi preotul a zîmbit amar pentru că femeia spunea pentru întîia oară "Dumnezeu" ca şi cînd ar fi cineva străin. Ştia că ei îl judecau pe Dumnezeu ca pe cineva venit din afară, însă nimeni nu i-o spusese atît de tranşant ca pînă atunci. Pînă la urmă a răspuns că dacă Dumnezeu nu repara podul, atunci asta se datora numai faptului că ei erau nişte ticăloşi şi că veşnic făceau lucruri împotriva Învăţăturii Divine.

Nimeni nu-l văzuse aşa de furios pe preot ca atunci cînd le spusese acele cuvinte. Le fusese ruşine să ridice ochii din pămînt cînd el se uitase la fiecare în parte. Apoi lumea s-a răspîndit din piaţă şi după cîteva zile cearta lor s-a uitat, iar la micuţa biserică dacă intrau trei-patru săteni pe zi. Doar duminicile se strîngeau mai mulţi şi atunci preotul le punea casetofonul pe baterii pe care avea înregistrate cîteva imnuri şi erau atît de frumoase încît toţi sătenii aveau cuvinte de laudă despre ele. Mai puţin puneau preţ pe ceea ce le spunea mentorul bisericii.

Aşa stăteau lucrurile şi nimeni nu le putea schimba.

Că veniseră warriorii pe tărîmul acela liniştit era adevărat, însă numai tu ştiai, deşi toţi îi auziseră cum îşi ambalau noaptea motoarele Kawasaki.

Morticiu o ţinea pe a lui, cum că statuia se dăduse jos şi căutase o vană de apă şi că toate puterile lui le dirija ca să n-o facă pe Doamna Libertate să se dea jos de pe soclu, să înainteze spre sat şi să-l ardă. "De aceea", spunea el, "nu prea mai am putere să vă oblojesc suferinţele". Era o scuză tîmpită, dar oamenii au crezut-o şi chiar au tăiat cîteva găini pe care i le-au dus în dar.

Cam aşa stăteau lucrurile în Durong pînă la venirea lui Ciuca-scheletul.

În acea seară unchiul Juxo plecase la crîşmă şi ştiai că va întîrzia, iar atunci cînd se va întoarce va fi prea obosit de băutură ca să-ţi observe lipsa. Nu-ţi plăcea cînd unchiul Juxo se ducea să bea şi, deşi nu-ţi făcuse niciodată nimic rău, te speria perversitatea privirii lui şi mai ales te dezgusta mirosul acela de băutură şi fum de ţigări proaste. Dar cînd venea beat, îl ajutai să-şi scoată ghetele şi-l acopereai făcîndu-te că nu observai cum se uita la tine, iar după ce închideai uşa, îl auzeai plîngînd şi te striga şi se jura că n-o să mai bea. Însă aşa

zicea mereu şi tu îţi pierdusei încrederea în cuvîntul lui. Au fost şi zile cînd l-ai pedepsit, adică nu l-ai mai ajutat să-şi scoată ghetele şi să-l înveleşti, însă nu ştiusei dacă suferise din pricina aia.

În seara aceea te tragea aţa să te duci la Doamna Libertate. Vroiai să vezi torţa de aproape. Uitasei şi de papagalul Chin'g, iar el, cînd te-ai întors, te certase în limba lui şi nu-ţi mai spusese: "hai să ne jucăm, Antonia".

Ai plecat, tu şi Pinocchio

(pînă la urmă aşa i-a rămas numele păpuşii primite de la unchiul Juxo)

pe cărarea care mergea prin junglă. Nu era nimeni în jur. Animalele nopţii amuţiseră mai demult, de cînd le păcălise Doamna Libertate cu lumina ei.

Statuia părea turnată în bronz şi asta era din cauza luminii roşiatice care îi ieşea din torţă.

Lînga ea l-ai zărit pe Ciuca-scheletul stînd pe o piatră şi zgîriind praful cu oasele piciorului. Cînd te-a văzut a ridicat capul şi te-a măsurat cu globii lui incandescenţi.

"Ce faci, fă?"

Cîndva Ciuca te speria, însă atunci cînd l-ai văzut lîngă Doamna Libertate n-ar fi reuşit să te înfricoşeze, indiferent ce-ar fi făcut. De fapt, mai văzusei tu schelete. Pînă şi domnul Tigre avea unul în magazinul lui de medicamente, iar al lui părea mult mai fioros atunci cînd deschideai uşa şi îşi bălăngănea picioarele. Chiar dacă nu vorbea.

Prezenţa lui Ciuca tot îţi dăduse de gîndit şi un fior îţi săgetase inima. Trăgeai precaută aerul pe nas, aşteptînd să simţi mirosul fractalului, însă duhoarea de stîrv nu era în miasmele junglei.

"Te-am întrebat ce faci", a repetat el.

"Mă plimb, ce să fac", i-ai zis printre dinţi. "Ce te doare pe tine?"

"Mă doare, fă, mă doare. În curînd vor veni warriorii, iar dacă încapi în labele lor, atunci nu-ţi va mai trebui prea mult timp pînă vei ajunge ca mine. Şi mi-e milă de tine, fă. Mi-e milă."

"Esti de treabă, măi Ciuca", i-ai zis, apoi te-ai uitat la Pinocchio. "Vezi ce de treabă este prostul ăsta?"

"De ce mă faci prost?"

"Pentru că eşti, mă. D-aia. Sau ai uitat cum mă speriai cînd eram mică? Şi ce cauţi tu în satul Durong? De ce n-ai rămas acolo unde te-am lăsat?"

"Uite-aşa, să se mire proştii care-ntreabă. Fă", a spus, "eu şi Torguz-Kawasaki şi Stuka şi toţi cei din lumea aia existăm unde eşti tu, înţelegi? Aşa a vrut Fuciniolo, bufonul, că l-ai jignit şi n-ai crezut ce-ţi spune."

Te duruseră cuvintele lui. Cum adică "aşa a vrut Fuciniolo"? Adică să stai cu frica asta toată viaţa, că vor veni wariorii, sau Stuka, sau cine ştie ce monstru din lumea aia? De ce te blestemase Fuciniolo? Cine era el? Diavolul? Şi de ce nu te ajuta Dumnezeu să trăieşti ca şi ceilalţi copii?

"După ce că eşti prost mai şi minţi! Minte, Pinocchio! Minte!" l-ai îmbărbătat tu pe băieţelul de la piept. "Să nu-l crezi!"

"Ba să crezi!" a urlat cu răutate. "Să crezi!"

Şi chiar că-ţi venea să crezi pentru că se auzeau deja motoarele Kawasaki.

Fugisei ca o nebună din locul acela, strîngîndu-l pe Pinocchio la piept.

Ciuca rîdea şi şuiera vîntul printre coastele lui, iar gura i se strîmbase hidos.

"Să crezi!" ţipase ca un apucat în urma ta şi motoarele se auzeau tot mai tare, iar Doamna Libertate nu reacţionase deloc, altfel ai fi ştiut. Însă lumina rămăsese la fel de intensă.

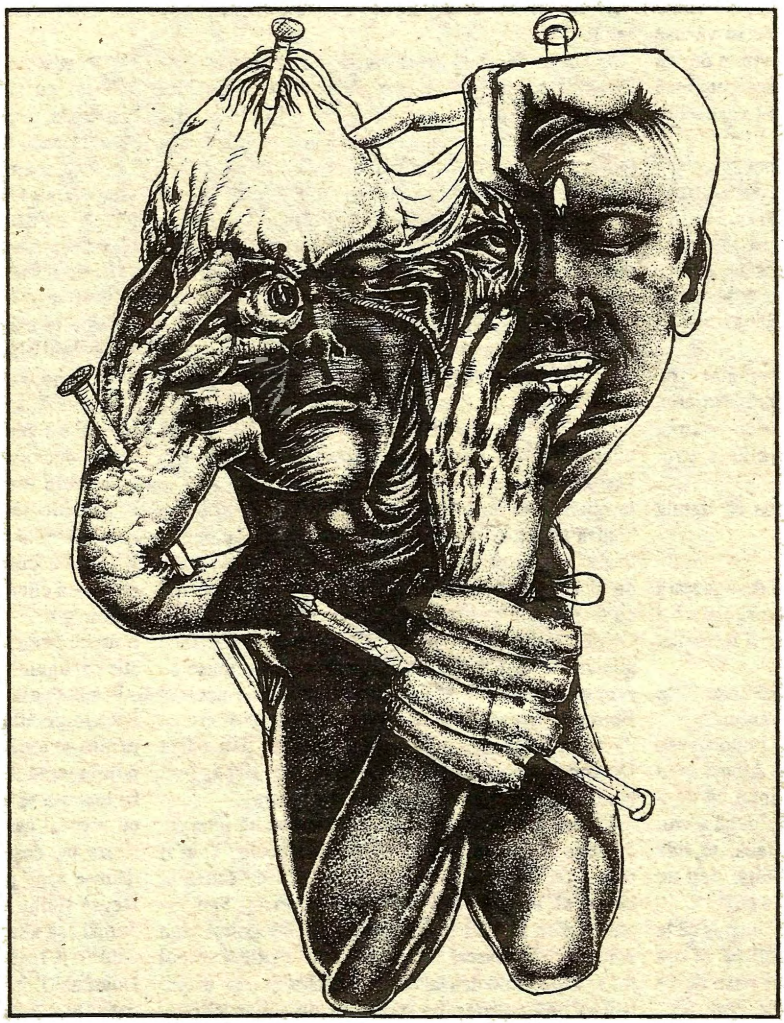

Grafică - Ionuţ Bănuţă
premiul III Quo Vadis? '95

Poate că şi domnul primar ajunsese la capătul răbdării şi avea de ce. Îşi stocase fructele şi legumele în hambare şi îi era teamă că se vor strica pînă ce muncitorii vor reuşi să-i aducă ţeava de care avea nevoie ca să repare podul. Însă aceştia îşi dăduseră săracii toată silinţa şi nu era vina lor că nu reuşeau. Cine ştia ce era cu schela aia ciudată? Aşa că, într-o zi, domnul primar s-a suit pe macara, a mers la malul rîului, a agăţat cîrligul de schelă şi şi-a înfipt mîinile puternice în pîrghia care întindea cablul.

Multă lume a asistat la acest "război" între primar şi schelă, iar cablul s-a rupt şi schela a rămas să-i sfideze.

Oamenii se rugaseră în gînd pentru domnul primar, pentru că dînsul le ducea marfa pe pieţele ţării şi, chiar după ce-şi oprea comisionul, tot le mai rămîneau bani ca să poată trăi. Fuseseră tare deziluzionaţi de rezultat, însă meseriaşii care munceau acolo de zile în şir, îi îmbărbătaseră promiţîndu-le că vor încerca şi a doua zi şi în următoarele, cu nişte chei franceze, dacă nu, cu răngi şi bomfaiere. Iar oamenii au plecat cu această fărîmă de speranţă. Aproape toţi au mers la biserică, însă preotul nu se arătase aşa de prietenos cum crezuseră ei că o să fie, ci le spusese să nu mai vină la el numai atunci cînd au un necaz mare, căci "Dumnezeu îl ajută numai pe acela care îşi rosteşte constant rugile".

Ce însemnase pentru tine Statuia Libertăţii? Cea pe care o numeai cu atîta inocenţă Doamna Libertate. Fusese o pagină scrisă în viaţa ta. Nu se putea fără ea. Era ca şi cum fraţii Grimm n-ar fi scris niciodată "Albă-ca-zăpada". Nici măcar nu ştiai dacă însemnase ceva frumos sau nu. Era frumoasă cu adevărat, însă nu din soclul ei ieşiseră warriorii?

Într-o seară stătusei cu preotul pe terasa casei aşteptînd să vină unchiul Juxo de la crîşmă. Atunci îi destăinuisei adevărul despre warriori, despre Stuka, fractalul şi copiii insulei, despre Ciuca şi Danuba, fluviul traversat de cioturi şi animale fantastice. Iar el ascultase cu atenţie şi-ţi spusese să vii să te stropească cu apă sfîntă.

"Ştii să te rogi?" te întrebase.

"Ştiu, sigur că ştiu. *Tatăl nostru* şi *Înger-îngeraşul meu.*"

"E bine", zîmbise el. "Neapărat să vii."

Şi te dusesei chiar a doua zi, iar el îţi cîntase *Psalmii* şi îţi promisese că, dacă este nevoie, îţi va citi şi din *Cartea Exorcizării*. Tu nu ştiai ce este aia, însă deja te obosise vocea lui egală şi fumul lumînărilor. Răbdasei. Trebuia să rabzi. Preotul era ca un sfînt. El îţi dăduse numai sfaturi bune şi te iubise, altfel cum şi-ar fi pierdut vremea cu tine?

"Acum nu se vor putea atinge de tine. Poate numai de cei din jur."

"Adică de unchiul Juxo?" îl întrebasei speriată."De Pinocchio? De Chin'g? De dumneata?"

El îţi zîmbise şi-ţi mulţumise că îl inclusesei între cei dragi, însă nu-ţi răspunsese la întrebări, decît te rugase să nu îl mai laşi să bea pe unchiul Juxo. Dar cum era să spui tu unchiului asta? Te-ar fi ascultat?

"Mulţumesc, părinte", îi spusesei şi în mintea ta se întărise convingerea că nimic n-o să mai poată să te atingă.

Chiar în seara aceea te-ai rugat de unchiul Juxo să nu mai meargă la crîşmă, iar el te-a sărutat pe obraji şi ţi-a spus:

"Antonia, iubito, beau că sînt nefericit. D-aia beau. Nu mai am pe nimeni pe lume."

"Dar mă ai pe mine!" ai protestat.

"Aşa e, însă îmi lipseşte mama ta şi tatal tău. Îmi lipseşte o muiere, recolta de anul ăsta s-ar putea să mă facă să vomit, aşa că înţelegi de ce sînt nefericit?"

Nici nu ştiai ce să-i spui. Erai uimită. Fusese cea mai lungă cuvîntare de cînd îl cunoşteai. Dacă ai fi ştiut că aflarea adevărului l-ar fi scos din resemnare şi, mai ales, l-ar fi făcut să nu mai bea, atunci i l-ai fi spus. Dar nu erai sigură şi nici preotul nu te învăţase ce să faci.

"Te rog, unchiule. De dragul meu."

"Bine", a oftat, însă tot s-a dus. Veniseră niște săteni și-l chemaseră. Toți aveau necazuri și Matala, crîșmarul, avea destulă uitare pentru ei în butoaie.

De cînd cu furtuna, copiii nu mai mergeau la școală să învețe. Școala era la cîteva mile dincolo de pod, în orășelul N'peng. Mulți părinți nu credeau că asta era mare pierdere. "Ce rost are atîta învățătură", gîndeau ei, "cînd și-așa tot ca vitele vor munci". Și poate aveau dreptate. Nu se văzuse pînă atunci ca din satul Durong să iasă vreun om de vază, cu excepția domnului primar, desigur. Însă nici dînsul nu știa prea multă carte. Nu-l văzusei tu făcîndu-și socotelile cu calculatorul?

Dar și copiii se bucurau că nu mai pot merge la școală, iar zilele cînd plecau cu autobuzul domnului primar spre N'peng rămăseseră tare departe. Ca și nuiaua domnului Savras, care și pentru un semn greșit avea obiceiul să bată.

În seara aceea, cînd mersesei din nou la Doamna Libertate, te întîlnisei cu domnul polițist Ortega.

"Încotro, fato?"

"Merg la statuie", i-ai răspuns strîngîndu-l pe Pinocchio la piept și nu știai de ce îți provoca atîta panica domnul polițist. Poate din cauza motocicletei Kawasaki pe care o călărea prin Durong.

"Mai bine du-te acasă. Morticiu zicea că statuia coboară noaptea de pe soclu."

"Și ce dacă."

"Du-te acasă!" s-a ambalat el și părea de-a dreptul stupid ca un polițist să creadă pălăvrăgelile lui Morticiu. În orașul părinților tăi nu s-ar fi întîmplat așa ceva.

"Mie nu mi-e frică de statuie," l-ai înfruntat. "De ce credeți dumneavoastră cuvintele vraciului?"

S-a bîlbîit, căci nu se așteptase să te împotrivești și te-a amenințat că o să te ia cu forța. Atunci te-ai trîntit în mijlocul potecii și l-ai amenințat că dacă nu te lasă în pace ai să minți în fața satului că a vrut să te violeze. Iar el nici nu știa ce să facă, să rîdă sau să te înjure și-ți plăcea mutra lui uluită, deși nu știai cum îți veniseră pe buze chiar acele cuvinte.

Pînă la urmă a ambalat tare motorul și a spus că te va spune unchiului Juxo. Dar probabil că la ora aceea unchiul Juxo era beat și puțin îi păsa de ce auzea.

Ți-ai continuat drumul prin jungla și te-ai întîlnit cu muncitorii domnului primar. Veneau amărîți și aveau niște priviri atît de rătăcite încît dacă nu i-ai fi strigat nici nu te-ar fi băgat în seamă.

"Ați reușit s-o demontați?"

"Du-te-n mă-ta!" a răspuns șeful Mong Sa, iar ție nu-ți părea rău că te înjurase, căci știai că nu reușiseră nici în ziua aceea și erau supărați.

Și ai trecut pe lîngă ei, iar jungla devenise roșiatică pentru că Doamna Libertate își aprinsese torța.

"Iar ai venit fă?" te întîmpinase Ciuca-scheletul. "Pleacă naibii d-aici!"

"Ba nu plec!" l-ai sfidat și-l strîngeai la piept pe Pinocchio, de teamă să nu ți-l fure. "Nu plec!". Iar el stătea și se uita la tine și țigara îi atîrna între dinți și îi afumase oasele capului.

Apoi a dispărut și pamîntul a început să se miște (așa cum se mișcase la cutremurul din ziua cînd împlinisei șapte ani și căzuse biblioteca peste tata) din ce în ce mai tare. Ai știut că venise momentul înfruntării tale cu warriorii. Erai sigură. Iar ei au apărut (jumătate demoni, jumătate motociclete Kawasaki) din soclul statuii și urlau ca apucații. Nici nu știai la care să te uiți mai întîi, pentru că se învîrteau în jurul tău cu viteză, iar anvelopele scurmau pămîntul și-l aruncau în aer.

Măcar nu era Torguz printre ei. El n-ar fi prelungit întîlnirea și ar fi tras (așa cum trăsese în mama și tata, sau în polițiști) în tine. Sau poate din cauza descîntecului preotului nu puteau să te atingă. Doar Dumnezeu știa.

Au mai făcut cîteva ture și s-au pierdut în direcția satului.

Ai alergat în urma lor și Pinocchio scîncea cînd se lovea de tufișuri. Nu-ți era gîndul decît la unchiul Juxo. Nu-ți spusese preotul să ai grijă de el? Iar cînd ai intrat în Durong, lumea deja urla pe străzi și hambarele domnului primar explodau înfundat, ca pepenii. Era o mare de explozii zona în care sătenii își depozitaseră agoniseala. Mulți dintre ei alergau spre biserică, iar preotul urla la ei să vină mai repede și era doar într-o cămașă lungă de noapte, papuci și un fes.

Mergeai încrîncenată de frică prin sat, căci văzusei leșurile muncitorilor de la schelă arzînd mocnit în mijlocul străzii și tu știai că numai aruncătoarele de flăcări ale warriorilor putuseră să facă acel lucru. Parcă cineva te ținea în loc și casa unchiului Juxo nu se mai apropia. Ți se păruse o veșnicie timpul scurs pînă ai văzut terasa atît de familiară. Ai intrat în goană trîntind ușa cu plasa contra țînțarilor și te-ai dus spre patul unchiului, însă el nu era acolo. Inima îți bubuia ca un ciocan și de afară se auzeau motoarele Kawasaki. Te-ai uitat cu teamă prin geam și l-ai văzut pe domnul polițist Ortega spînzurat de ulmul din piață, iar warriorii goneau în jurul lui și tot locul acela se umpluse cu fum de eșapament. Doi dintre ei îl tîrau pe unchiul Juxo de picioare, iar cînd l-ai recunoscut ai crezut că o să mori pe loc. Lumina roșie din torța Doamnei Libertate era din ce în ce mai slabă, însă cine mai avea timp să se gîndească la asta?

Ai stat și te-ai uitat, însă nu ai căutat să intervii. Și ce-ar fi folosit dacă tu ai fi mers acolo? L-ai fi salvat pe unchiul Juxo? Doamne! Ce de scuze ai căutat să invoci după aia! Deși suferisei. Sau era puțin lucru să vezi cum warriorii îl batjocoreau sub ochii tăi? Îi tăiaseră picioarele și îi legaseră trupul mutilat pe motocicleta domnului Ortega, iar trupul lui se bălăngănea pe cadru și umpluse părțile cromate cu sînge.

Nu mai era nimeni în piață. Nici măcar pisica aia chioară a crîșmarului Matala, care zăcea zi și noapte pe treptele statuii Soldatului Erou.

Te uitasei de atîtea ori la piatra roșie, însă niciodată nu îți relevase viitorul. Nici măcar o blestemată de fărîmă. Trecutul da. De atîtea ori îl văzusei, deși nu înțelegeai mare lucru din imaginile acelea înfiorătoare. Jungla cocoșîndu-se sub povara aerului tăiat de elicele helicopterelor, bombele cu napalm arzînd pămîntul, soldați alergînd ca bezmeticii, de frica morții, corbii pîndind leșurile proaspete și rîul roșu de sîngele muribunzilor. Toate astea ți le arăta piatra și nimeni nu știa că tu te uitai acolo și mai ales că vezi în ea ceea ce alți oameni nu pot vedea. Însă te săturasei de violență și de secvențe din trecut care oricum nu mai interesau pe nimeni și erau aproape uitate.

Unchiul Juxo îți mai vorbea uneori de "războiul cel mare" și tresărea noaptea în somn țipînd: "lăsați-mă să trăiesc!" și Dumnezeu știa cine nu îl lăsa să trăiască în vis. Poate și el avusese coșmarul lui, așa cum și tu îl aveai pe al tău, însă se văzuse că nu murise în visul lui, ci la granița dintre coșmarul tău și lumea reală.

"Ah, Buddha! Sfîrșește odată cruzimea asta!" se văicărea din piatră Morticiu, cu un craniu în mînă, iar alături mai erau o mulțime și aerul tremura sub pleznetele seci ale mortierelor.

Soldații alergau plini de noroi și de sînge, iar în afara lor nu se mai vedea decît moartea scuipîndu-și în labele slăbănoage și cosind în stînga și-n dreapta. "Vjjj...!" făcea coasa, iar oamenii se holbau la ea pînă ce îi simțeau tăișul care le reteza voința de a trăi cu orice preț.

Zăcusei multă vreme cu ochii înroșiți de plîns și cu fața lipită de geam. Unchiul Juxo dispăruse, legat de motocicletă, între doi warriori care îi țineau mînerele ghidonului.

Auzeai cum sătenii urlau pe străzi, iar după o vreme s-a văzut o flacără mare în josul străzii și ai ȘTIUT că dăduseră foc casei lui Morticiu, pe care îl credeau răspunzător pentru ce se întîmplase.

Nimic nu te mai putea tulbura atunci, iar dacă ei ar fi aflat că vina este numai a ta și ar fi vrut să îți dea foc în casa unchiului Juxo, chiar că nu ți-ar fi păsat. Mai bine era să fi murit atunci. Îți mai dorisei moartea în cîteva rînduri, însă, ca și cînd cineva și-ar fi pus în gînd să ucidă numai oameni dragi ție, nimeni nu venea să-ți pună capăt zilelor și astfel să se termine odată cu suferința ta.

Avusese dreptate Ciuca-scheletul să-ți spună că Fuciniolo te blestemase, căci era un blestem cumplit viața ta pe care nu puteai să ți-o iei singură. Îți lipsea curajul, deși te resemnasei la gîndul morții ca eliberare.

Chin'g urla afară: "Hai să ne jucăm, Antonia!" și îl urîsei pentru asta, deși fără motiv. De unde era să știe papagalul ce era în sufletul tău?

În mintea ta era să fugi. Departe de satul Durong. Spre mijlocul țării. Să cerșești și să faci rost de bani pentru avion. Să fii din nou în țara ta, chiar dacă poliția te va duce în locul ORFELINAT. Să nu mai fii nevoită să dai ochii cu oamenii aceia și mai ales cu preotul care știa că tot ce se întîmplase era din cauza ta, deși la început se arătase neîncrezător și dăduse vina pe imaginația ta de fetiță. Însă tot el făcuse slujba aceea și nu puteai să crezi că o făcuse numai așa aiurea.

Pentru întîia oară, după multe zile, lumina Doamnei Libertate nu se mai vedea. Pierise dintr-o dată, așa cum apăruse. Văzusei fără emoție cerul plin de stele.

Dacă preotul le-ar fi spus sătenilor adevărul despre tine? Ce s-ar fi întîmplat? Poate că te-ar fi omorît cu pietre și ar fi fost mai bine. Da, ar fi fost tare bine. Și pentru tine, dar mai ales pentru ei.

Mai repede îți era rușine să dai ochii cu ei, decît să-ți fi fost frică. Gîndul că se vor uita la tine ca la niște moaște demonice te sugrumă.

Nu, cel mai bine, te gîndeai tu atunci, era să pleci. Dar unde să pleci dacă podul peste rîu era rupt? Cum să pleci? În ce direcție?

Dacă ai fi plecat spre junglă, ar fi însemnat o moarte lentă. Ai fi suferit. Lent, dar o suferință care ți s-ar fi părut fără sfîrșit. Nu suferisei destul?

O moarte bruscă, da. Indiferent cît de grotescă, însă rapidă și fără durere. Ai fi scăpat de toate, chiar și de blestemul lui Fuciniolo.

Astfel de gînduri îți treceau prin cap pe vremea cînd te apropiai cu pași repezi de opt ani și noaptea devenise din nou stăpînă pe porțiunea ei de timp și peste satul Durong, cel care aproape o uitase.

Lucrare nominalizată în cadrul concursului Quo Vadis '95?

LADISLAU DARADICI

Zombi - prest s.r.l.

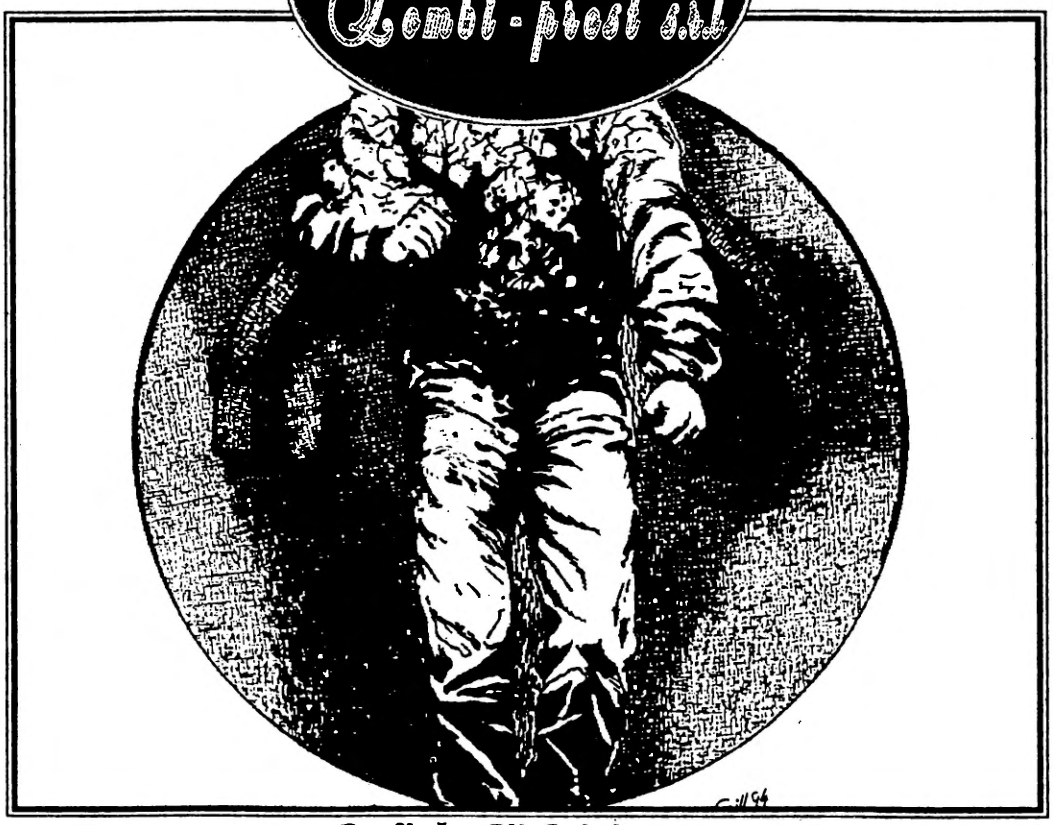

Grafică - Gil Colobanea

Dacă stau şi mă gîndesc cum a fost acum un an, cînd l-am cunoscut pe Alexe, mă cam trec fiorii. Şi nu pentru că el era ceea ce s-a dovedit a fi pînă la urmă - adică unul care a zăcut şaptesprezece ani într-o criptă ieşind apoi „la lumină" - ci pentru că-mi aminteam de starea jalnică în care mă aflam eu în vara aceea, ca un biet cerşetor beţiv şi fără adăpost ce eram. Aşa că atunci cînd l-am zărit în cimitir, în noaptea aceea de august cu lună plină, nu m-a şocat aspectul lui deplorabil - eu arătam la fel - şi nici faptul că s-a ivit pur şi simplu dintr-un cavou părăginit, ci mă gîndeam cum să-l „conving" să împartă prada cu mine. Deci mi-am scos cuţitul, sărindu-i în cîrcă şi lovindu-l aşa cum am învăţat în existenţa-mi cea nenorocită. Căci nevoia te învaţă multe. Alexe însă s-a dovedit a fi mai bun decît mine şi m-a „prelucrat" cît ai zice peşte. Dar nu m-a ucis, căci avea nevoie de „serviciile" mele. Şi aşa m-am trezit, vrînd-nevrînd, secretarul unui mort - viu, al unui zombi, cum li se mai spune în lumea civilizată. Dacă nu mi-era frică de el? Ha, ha!... mie nu-mi mai era frică nici de necuratul; ca rezident aproape permanent al cimitirului care nu numai că mă adăpostea - vechile cripte erau reci, dar sigure - dar mă şi hrănea - parastasurile şi înmormîntările zilnice fiind o sursă sigură de produse de panificaţie proaspete şi de bună calitate - mai întîlnisem în anii mei morţi dintr-ăştia „ciudaţi" care se ridicau în capul oaselor şi o luau razna printre morminte bolborosind cuvinte pe care nu le înţelegeau nici ei înşişi. Însă toţi erau molîi şi inofensivi şi atît de vulnerabili că era de ajuns să apuci cîte o cruce veche de lemn şi să-i pocneşti în moalele capului că urgent făceau stînga-mprejur în culcuşurile lor de veci. Aveam oarece experienţă în acest sens. Alexe era în schimb cu totul altfel: era puternic şi deştept foc, un zombi căruia i-a fost hărăzit să se descurce în orice economie originală de piaţă. Aşa se face că după ce „mi-a adus la cunoştinţă" cîteva din „necesităţile" lui zilnice, principala mea sarcină fiind să i le asigur - cam două kile de „cruditâţi în sînge" de la abator şi vreo doi litri de sînge proaspăt de bovină, în materie de sînge neacceptînd porcinele şi ovinele - am trecut treptat, la acţiune.

„Să nu-mi spui mie zombi dacă într-un an nu vom fi milionari" mi-a spus. Apoi a continuat: „Ţine-te de mine şi nu vei regreta."

„Dar ce-ai de gînd?" l-am întrebat buimăcit, neîncrezător. „Cum vei proceda?"

M-a bătut pe umăr rîzînd: „Nu-ţi face griji... Am eu metodele mele..."

Şi trebuie să recunosc că a avut dreptate.

Mai întîi ne-am înţolit, în săptămîna aceea din treisprezece înmormîntări, nouă avînd drept protagonişti bărbaţi. Pe urmă, pentru că scopul scuză mijloacele, am dat atacul la o capelă, făcînd pierdut cadavrul unui boşorog ţinînd de o familie avută: am obţinut pe el o răscumpărare pe cinste. Cu banii am închiriat o locuinţă. Alexe şi-a procurat o trusă de machiaj, în scurt timp ajungînd la un apogeu al machiajului, căpătînd „culoare" şi arătînd de zece ori mai viu decît majoritatea concetăţenilor noştri. Iar cu restul biştarilor am pornit afacerea, după cîteva luni avînd propria noastră firmă: mulţi dintre dumneavoastră aţi auzit, probabil, de „Zombi - prest s.r.l.".

Făceam absolut toate serviciile funerare. După şase luni, tîmplarii noştri îţi făceau la comandă cele mai confortabile şi mai frumoase sicrie, groparii noştri săpau cele mai silenţioase morminte, cioplitorii noştrii executau cele mai reuşite monumente funerare. De tunsul, bărbieritul, spălatul şi îmbrăcatul cadavrelor mă ocupam eu cu Alexe, distrîndu-ne copios la vederea unor domni sau doamne care, în viaţă s-au crezut buricul pămîntului, ca să ajungă apoi, despuiaţi în mîinile noastre, adevărate caricaturi ale naturii! Alexe era de o îndemînare desăvîrşită. Într-o oră făcea din orice schelet ambulant o adevărată operă de artă: morţii pregătiţi de noi arătau atît de bine că în scurt timp am eliminat orice concurenţă, devenind singura firmă de profil din oraş şi, sincer să fiu, rareori aveam zile libere. Într-un cuvînt, prosperam: totul era făcut deja de angajaţii noştri, Alexe devenind un patron în adevăratul sens al cuvîntului, iar eu, mîna lui dreaptă. Ne-am cumpărat o casă la marginea oraşului şi am început să trăim şi noi ca oamenii.

Au existat pe parcurs, fireşte, şi cîteva mici neînţelegeri între Alexe şi mine. Căci uneori mai făcea nazuri, ca o domnişoară bătrînă.

„Să nu-mi mai aduci rinichi de porc şi de vită" mi-a spus, de pildă, într-o zi.

Căci de „gustările" lui zilnice continuam să mă ocup personal.

„De ce?" l-am întrebat uimit, căci tot ce-i aduceam era de ultima oră.

Nu l-am înţeles cînd mi-a răspuns că probabil vitele şi scroafele sufereau de cistită.

„Şi atunci ce să-ţi aduc?" l-am întrebat.

„Păi... ficat. Ficat şi splină. Niscaiva creier, eventual. Dar nu vechi: îmi face greaţă. Şi desigur, porţia mea obişnuită de Coke.

Adică sîngele de bou; îi plăcea să fie călduţ încă. Că altfel, auzi la el, avea greţuri... Dar ce să-i faci: merita şi el puţină stropoleală, căci era un partener ideal. Şi apoi mi-a mai spus că dacă ar păţi eventual ceva, afacerea îmi va aparţine în întregime.

Tii, ce ţi-i cu viaţa asta! În general deci, totul era OK. Pînă alaltăieri cînd l-am văzut abătut rău. Chiar mă chemase pînă la el.

Era spre seară. Mi-a desfăcut şampanie, iar el şi-a turnat un pahar de ... Coke, aşezîndu-se apoi pe marginea sicriului pe care îl folosea drept canapea. Am ciocnit cantotdeauna. Apoi m-a privit grav.

„Trebuie să discut ceva cu tine", mi-a spus.

Mi-am dat seama că mă pot aştepta la orice, aşa că i-am spus: „Treci la subiect, Alexe."

„Asta şi intenţionez să fac" mi-a spus. „Dar apropos, haina ta e cam şifonată. Dacă te mai îmbeţi şi te culci îmbrăcat, pune-ţi măcar un alt costum."

Ce să-i faci, una din devizele lui era că haina îl face pe om, ceea ce în cazul afacerilor noastre, era perfect adevărat.

„Vezi", mi-a spus Alexe, „Pînă acum afacerea ne-a răpit tot timpul, de-acum

merge ca pe roate. Aşa că am avut şi eu timp să stau şi să mă gîndesc. Să fac un mic bilanţ adică..."

Un mic bilanţ deci, mă gîndeam. A continuat: „Acum un an tu erai un cerşetor flămînd, iar eu fiul ploii, un mort acolo, în cimitir, aşa-i?"

„Aşa-i" i-am spus.

„După anii scrişi pe placă am stat vreo şaptesprezece ani în cavou, nu?"

„Da, Alexe."

„Pe urmă au venit furnicile. Şi-am simţit acele pişcături în mîini şi în picioare şi mi-am dat seama că exist, că aş putea... Şi am încercat: ai fost primul om pe care l-am întîlnit."

„Exact. Atunci am crezut că eşti un hoţ de morminte. Ce greşeală!"

„Lasă că ai fost băiat cuminte: m-ai ascultat. M-ai ajutat. Şi eu, la rîndul meu, om te-am făcut!"

„Da" i-am zis.

„Acum avem o societate, afacerile prosperă, avem casă, un Mercedes şi un cont în bancă. Aşa-i?"

„Aşa-i Alexe!" am spus încîntat, umplîndu-mi din nou paharul cu şampanie. I-am mai pus şi lui o gură de... Coke de bou.

„Şi totuşi", spuse Alexe, „îmi lipseşte ceva. Ceva-ceva foarte important."

„Foarte-foarte?" l-am întrebat.

„Da. O fată."

„O fată?!..."

„Da, ştiu că tu ai avut şi ieri una. Dar eu nu doresc o simplă aventură. Eu vreau să mă însor."

Cred că mi s-a făcut rău, că n-am mai ştiut de mine. Grijuliu, Alexe m-a întins pe capacul sicriului, mi-a dat să miros oţet de mere şi mi-a turnat ceva tărie.

„E din cauza şampaniei" mi-a spus. „Coniacul ăsta o să-ţi facă bine."

Pe urmă mi-a explicat planul lui de însurătoare: cu o săptămînă în urmă murise o tînără neasemuit de frumoasă, o domnişoară de numai optsprezece ani. Se numea Angela. Iar Alexe mi-a mărturisit că s-a îndrăgostit de ea.

Mi-o aminteam: noi ne-am „ocupat" de dînsa, îmbrăcînd-o într-o rochie splendidă de mireasă. În timp ce o întindeam în sicriu, mi se părea mie că ceva se petrecea cu Alexe: era din cale afară de tăcut. Părinţii fetei fiind înstăriţi, fata a fost depusă într-un cavou de mărmură neagră valorînd o avere. Iar acum Alexe voia s-o furăm! S-o furăm pur şi simplu!...

"Nu pot trăi fără ea..." mi-a mărturisit ştergîndu-şi lacrimile. „Pricepi: Fără ea sînt un om mort. Şi te avertizez: să nu-mi spui că nu eşti de acord, că nu se poate. Ţine minte: pentru Angela sînt gata să fac moarte de om..."

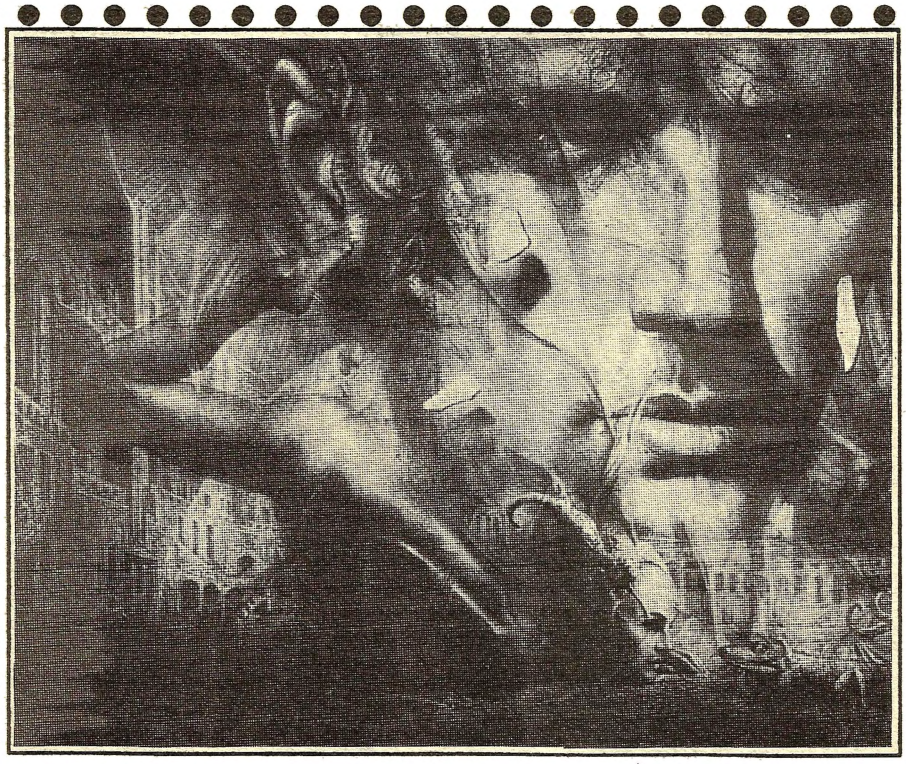

Simţeam, pentru a doua oară, că mi se face rău.

Vedeţi, aşa m-am lăsat eu prostit de un... Dar de un ce, la urma urmei? De un mort? Dar Alexe era un mort viu, mai viu chiar decît mine, care nu eram mort. Ş-apoi, n-o duceam oare mai bine de cînd cu „Zombi - prest"? Nu eram asociat? Nu mîncam şi beam la discreţie, n-aveam femei?

„Te-ai hotărît?" m-a întrebat Alexe. „Mă ajuţi?"

M-am uitat la el: machiajul îi reuşise de minune.

„N-arăţi rău", i-am spus, încercînd să schimb subiectul.

„Eu cred că arăt foarte bine" mi-a spus. „E necesar..."

„Te-ai gîndit bine, Alexe?" l-am întrebat.

„M-aş putea gîndi eu şi altfel?" Părea jignit. „Tu încă nu ai încredere în mine?"

„Eu am" i-am spus. „Dar..."

„Nici un dar! Diseară o facem."

Şi, în timp ce forţam placa de marmură a cavoului îmi vorbea de luna de miere pe care urma s-o petreacă el şi Angela în Egipt, pe Valea Regilor. De afaceri aveam să mă ocup eu între timp.

Era o noapte senină de august. Luna răsărise printre pinii din cimitir, scăldînd mormintele într-o lumină stranie, de mister. Dar curios: nu-mi era frică. Prezenţa lui Alexe îmi dădea un sentiment de siguranţă. Şi m-am gîndit că atîţia ani, printre oameni, n-am avut niciodată un prieten, ca acum... La urma urmei şi printre vii există unii morţi şi dacă Alexe a înviat după şaptesprezece ani, bravos lui, eu îi eram asociat şi amic şi n-o duceam rău.

Angela era frumoasă într-adevăr.

„Ce zici?" m-a întrebat Alexe în timp ce o purta pe braţe pînă la o bancă, întinzînd-o şi întorcîndu-se să-mi dea o mînă de ajutor la placa de marmură.

„E divină" i-am spus. „O mireasă fără egal."

Radia.

„Ar trebui să-ţi găseşti şi tu una..." mi-a spus.

Nu i-am răspuns.

În maşină au stat pe bancheta din spate, eu conducînd, iar Alexe a ţinut-o tot timpul de mînă. În drum spre casă, nici unul din noi n-a mai scos nici un cuvînt; Alexe mi se părea din cale afară de tandru.

Cînd am oprit maşina şi am deschis portiera, a ieşit, apoi a luat-o pe Angela în braţe, urcînd cu grijă scările. Cu cheile în mînă, m-am grăbit să-i deschid. Şi i-am spus, îngrijorat oarecum:

„Alexe... Tu eşti mort dar printr-o minune, trăieşti. Însă Angela... Angela este moartă. Cum vei proceda?"

M-a privit cu blîndeţe, zîmbind. A intrat, a aşezat-o pe fată în propriul sicriu, pe urmă s-a întors spre mine.

„Nu te frămînta" mi-a spus. „Uite, ia nişte bătrîne şi du-te la un restaurant. Dă şi tu de băut la amicii tăi. Fac eu cinste. Dar acum, lasă-ne..."

Am luat banii şi m-am îndreptat spre uşă. Dar m-am oprit.

„Ce ai de gînd?!" l-am întrebat exasperat, aproape urlînd.

A venit lîngă mine. M-a bătut grijuliu pe umăr, apoi m-a îmbrăţişat.

„Nu-ţi face griji", mi-a spus. „Nu-ţi face griji. Am eu metodele mele..."

Proză nominalizată în cadrul concursului Quo Vadis ? '95

Grafică - Gil Colobanea

FLORIN MIRCEA TUDOR

Incursiune în istoria literaturii HORROR

DR. JEKYLL SI MR. HYDE

12. *Dr. Jekyll & Mr. Hyde* – un personaj la fel de popular ca şi Dracula sau Frankenstein! Un personaj care l-a făcut celebru pe creatorul său, Robert Louis Stevenson (30.11.1850, Edinburgh – 1894, Samoa), cunoscut pînă atunci mai ales pentru **Treasure Island/Comoara din insulă**, 1883 (au urmat apoi **The Black Arrow/Săgeata neagră**, 1888, **The Master of Ballantrae/Seniorul de Ballantrae**, 1889, **Kidneapped/Răpit de piraţi**, 1996, **Catriona**, 1893. **The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde/Straniul caz al dr. Jekyll şi al lui Mr. Hyde** (Dacia, Cluj, 1974) a fost publicat în 1886 avînd imediat un mare succes într-o Anglie încă victoriană şi o Scoţie puritană. Geneza romanului (despre care însuşi Stevenson afirmă că i-a fost sugerat de un vis înspăimîntător) trebuie probabil căutată în atmosfera sumbră în care a copilărit scriitorul: suferinţele fizice datorate unei boli de plămîni contractate de timpuriu, suferinţele psihice la care era supus de o doică puritană şi bigotă, adîncită mereu în lecturi religioase ce scoteau în evidenţă „păcatul" inevitabil, clima aspră dar şi peisajul dezolant al Scoţiei natale. Prin tot ce a scris *(la început povestiri aventuroase cu piraţi, comori ascunse, întîmplări spectaculoase, apoi prin figura sinistră a lui Hyde)* Stevenson încearcă să evadeze – cel puţin mental dacă nu în realitate – din existenţa zilnică extrem de apăsătoare şi chinuitoare. Şi evadează prin dedublarea celor două personaje, dr. Jekyll şi Mr. Hyde. Subiectul este cunoscut. Prietenii dr-ului Henry Jekyll, un binecunoscut chimist, sînt nemulţumiţi şi uluiţi de asocierea acestuia cu o brută pe nume Edward Hyde. Utterson, avocatul lui Jekyll, este martorul unui incident pe stradă în care Hyde calcă pur şi simplu în picioare o fetiţă. Jekyll face un testament stipulînd că toată averea – în caz de deces sau dispariţie – urma să revină lui Hyde. Acesta devine din ce în ce mai violent şi ajunge la crimă. Urmărit, este descoperit mort în laboratorul lui Jekyll – sinucidere. Se descoperă o confesiune postumă a lui Jekyll în care acesta recunoaşte că el este sinistrul Hyde, transformarea fiind produsă cu ajutorul unei poţiunii care pune în evidenţă aspectele cele mai josnice ale naturii umane. Tema dedublării – acel celebru Doppelganger – a fost folosită de mulţi scriitori – de la Edgar Allan Poe (**William Wilson**, 1839) la Oscar Wilde (**The Picture of Dorian Gray**, 1891) sau Joseph Conrad (**The Secret Sharer**). Jack Williamson consideră dedublarea un simbol al conflictului universal dintre individ şi societate (în St.Jones, Kim Newman – **Horror: 100 Best Books**, Hodder & Stoughton, London, 1992, p.61). Pentru Williamson, Jekyll este „omul monden" iar Hyde „sufletul rebel"; cei doi reflectă existenţa unei dedublări în însăşi sufletul lui Stevenson, dedublarea produsă – aşa cum am mai menţionat – de condiţiile în care a copilărit dar şi de conflictele şi compromisurile făcute cu tatăl său, un calvinist pios dar un foarte bun inginer constructor, conflicte avînd ca puncte de plecare viaţa boemă şi ostentativă a scriitorului şi dragostea sa pentru Fanny Osborne, o femeie căsătorită, cu unsprezece ani mai în vîrstă şi cu doi copii. „Rebeliunea" socială a lui Stevenson se va răsfrînge astfel şi asupra creaţiilor sale artistice. Pentru o cît mai veridică prezentare a acţiunii, Stevenson recurge la o atmosferă fantastică şi halucinantă, la notaţii descriptive de tip impresionist; astfel ceţurile Londrei, lumina difuză a felinarelor, zgomotele nocturne ale metropolei sînt laitmotive pentru o cît mai realistă împletire a elementelor fantastice cu cele reale, cu cele ale existenţei zilnice. Suspensul este bine gradat, tensiunea dramatică crescînd treptat pînă la final. Dr.-ul Jekyll se transformă nu într-un om-lup ca în majoritatea romanelor horror ci într-un alt „om", unul cu un pronunţat instinct criminal, un tip cu o faţă palidă şi extrem de neplăcută, cu o mînă „vînoasă şi plină de păr", un tip care inspiră doar aversiune celor cu care vine în contact. Aşa cum arată Ion Hobana în **Prefaţa** la ediţia românească menţionată, separarea celor două fiinţe este sugerată prin schimbarea unghiului de vedere din ultimul capitol al romanului. Dacă la început Jekyll se identifică cu produsul transformării sale *(„Am observat că atunci cînd purtam chipul lui Edward Hyde nimeni nu era în stare să se apropie de mine fără o crispare evidentă", p.89)*, mai tîrziu se referă la respectivul produs ca la o altă fiinţă, fiind evidentă detaşarea sa vis-a-vis de soarta celuilalt *(„Va muri Hyde pe eşafod? Sau va găsi curajul să se elibereze în ultimul moment? Eu unul am scăpat de grijă; acum e adevăratul meu ceas al morţii şi ceea ce va să urmeze priveşte pe un altul", p.108)*. Transformarea unui om obişnuit într-un criminal sadic seamănă – în romanul lui Stevenson – cu metodele de alchimie utilizate de-a lungul secolelor pentru obţinerea aurului din plumb sau pentru căutarea pietrei filozofale. *(„Am amestecat substanţele, le-am urmărit fierbînd şi fumegînd în recipientul de sticlă, iar după ce s-a potolit ebuliţia am dat pe gît mixtura", p.87)*. Evident la acel sfîrşit de secol XIX nu se cunoştea efectul substanţelor halucinogene şi nici nu se realizase experienţe de stimulare a agresivităţii la animale prin acţiunea acetilcolinei asupra unei zone bine stabilite a hipotalamusului. De aceea romanul lui Stevenson rămîne pentru noi extrem de actual astăzi cînd experienţele în laboratoarele mai mult sau mai puţin oficiale pot schimba peste noapte caracterul unui om.

Popularitatea romanului lui Stevenson a fost întreţinută şi de nenumăratele ecranizări mai mult sau mai puţin fidele originalului. Printre cele mai importante sînt de menţionat cele semnate de Rouben Mamoulian (Dr. Jekyll and Mr. Hyde, 1932, cu Fredric March, Miriam Hopkins); Victor Fleming (Dr. Jekyll and Mr. Hyde, 1941, cu Spencer Tracy, Ingrid Bergman, Lana Turner); Terence Fisher (The Two Faces of Dr. Jekyll, 1960, cu Christoper Lee, Paul Massie, Dawn Addams); Roy Ward Baker (Dr. Jekyll and Sister Hyde, 1971, cu Ralph Bates, Martine Beswick). În ultimii ani printre interpreţi îi putem remarca pe David Hemmings, Anthony Perkins (1988, Gerard Kikoine), Michael Caine (1990).

ECRAN FANTASTIC

THE EXORCIST

(Exorcistul).

Producţie Warner Brothers 1973.

Durata 122 minute. Producător William Peter Blatty. Producător executiv Noel Marshall. Scenariul William Peter Blatty după romanul său cu acelaşi titlu (trad. rom. Ed. Nemira, 1994). Imaginea Owen Roizman.

Efecte speciale Dick Smith, Marcel Vercoutere. Interpreţi: Ellen Burstyn (Chris MacNeil), Max von Sydow (părintele Merrin), Linda Blair (Regan), Lee J.Cobb (locot. Kinderman), Jack Mac Gowran (Burke Dennings), Jason Miller (părintele Karras)

Regie William Friedkin.

Născut în 1939, format la şcoala aspră a televiziunii, William Friedkin, realizator pînă în acel moment a unor filme modeste precum **Good Times** (1967) sau **The Night They Raided Minsky's** (1968) dar şi a marelui succes **French Connection** (1971), cunoaşte consacrarea cu ecranizarea bestseller-ului lui William P.Blatty, **Exorcistul**. Bine primit de public şi critică, acest film – ca şi **Rosemary's Baby** a lui Roman Polanski (1968) – marchează o turnură decisivă în evoluţia horror-ului pe marele ecran. La baza Exorcistului se află posedarea şi punerea în pericol a vieţii copiilor de către un anumit demon, în cazul nostru Satana în persoană. Regizorul redă povestea lui Regan mai degrabă dintr-un punct de vedere supranatural decît unul obişnuit, real (capacitatea copiilor normali şi adorabili de a-i distruge pe adulţi, cum face de exemplu Mervyn LeRoy în **The Bad Seed**, după romanul lui William March). În majoritatea filemlor de acest gen, „posedarea" unor persoane duce la moartea acestora în final (motivul „mortului-viu", fie el zombi sau vampir) dar în acest caz avem de-a face cu speranţa unui ritual tămăduitor, cu „revenirea" controlului spiritului descătuşat de mrejele diavolului asupra propriului corp. Întîlnim poate aici o altă variantă a „controlului" de la distanţă, a supunerii voinţei umane de către un savant nebun, un hipnotizator şi de ce nu de chiar însuşi Stăpînul Nopţii, contele Dracula! Posedarea demonică a fetiţei de doisprezece ani este de fapt un atac perfid asupra conştiinţei adulţilor pe două planuri: cîştigarea simpatiei publicului atît pentru Regan cît şi pentru mama sa. Pe alocuri filmul este dominat de efecte şocante, de altfel normale pentru genul din care face parte, deşi uneori mai degrabă hazlii decît terifiante (imaginea fizică a levitaţiei sau a capului răsucit la 360 de grade). Neverosimilă pare şi atitudinea mamei care în loc să-şi interneze copilul într-un spital unde ar fi stat permanent sub îngrijirea medicilor, preferă (la sugestia psihiatrilor) să-l lege de pat şi să apeleze la ajutorul slujitorilor bisericii. Simbolurile religioase sînt bine puse în evidenţă deşi – ciudat – chiar prin persoana diavolului aflat în corpul fetei (obscenităţile urlate la adresa preoţilor, aversiunea faţă de agheasmă). De altfel esenţa filmului nu este – aşa cum pare la o primă vedere – triumful răului asupra binelui *(materializat prin aruncarea pe fereastră a lui Damien Karras)* – ci exact opusul, iar posibilitatea, destul de îndepărtată, ca diavolul să posede identitatea fizică a unei persoane face ca Exorcistul să se înscrie în tradiţia horror-ului psihologic. Succesul de care s-a bucurat filmul a determinat cele două continuări: **Exorcist II: The Heretic**, 1977, regie John Boorman, cu Linda Blair, Richard Burton, Louise Fletcher, Max von Sydow; **Exorcist III: The Legion**, 1990, regie William Peter Blatty, scenariu W.P. Blatty, cu George C.Scott, Ed Flanders, Brad Dourif, Scott Wilson, Nancy Fish.

Corespondentă din Franta

STEPHANE NICOT

PERSISTENŢA VIZIUNII

a 22-a convenţie de SF de la YVERDON 27-30 aprilie '95

Yverdon. Elveţia romandă. 23.000 de locuitori. Centrul mondial al Ştiinţifico-Fantasticului. Pentru cîteva zile, fără îndoială! Aşadar, în acest micuţ orăşel, între 27 şi 30 aprilie 1995 s-a ţinut a 23-a convenţie naţională (şi a 5-a francofonă) de SF.

Nu putem vorbi de Yverdon fără să evocăm **la Maison d'Ailleurs** (*Casa altor lumi* - în traducere liberă), singurul muzeu de SF din Europa, o superbă realizare condusă de Roger Gaillard. Pentru cei care nu s-au perindat niciodată prin Yverdon, acum a fost ocazia cea mai nimerită să descopere acest adevărat templu al genului.

Pe planul organizării, nimic de zis. Săli adecvate, un loc unic (sau aproape: o pivniţă amenajată special pentru spectacole video, unde am putut viziona **Les Bêtes**, realizat după nuvela omonimă a lui Alain Doremieux), restaurante la tot pasul (numai că francul elveţian e de-a dreptul ruinător la schimb!), cazare decentă şi eficace. Cât despre invitaţii de onoare - printre care fui şi eu anul acesta - pot spune că au fost de-a dreptul răsfăţaţi de organizatori. Un singur regret: barurile se-nchideau cam devreme pentru cutumele franţuzeşti sau belgiene...

La Yverdon s-au adunat, deci: Thiery Di Rollo, Jean Claude Dunyach, Ayerdal, Pierre Stolze (care a continuat să răspîndească şi să-şi apere teza - discutabilă la urma urmei - despre **SF - literatură de imagini şi nu de idei**) Alain le Bussy (venit să ne vorbească - ca totdeauna - despre **SF-ul lui tăticu**), Georges Panchard (ce ne-a propus o piesă într-un act: **Praful şi vîntul**), Wildy Petoud, Chantal Delessert, etc. Au fost prezenţi ilustratori (Caza, Francescano), un cineast (Rene Laloux, autorul **Planetei sălbatice**,al **Stăpînilor timpurilor** şi al **Gandahar**-ului), un om-orchestră al SF-ului francez, ce nu mai trebuie prezentat: Gerard Klein...

Dar ce s-a întîmplat la Yverdon? Ne-am simţit bine, am discutat şi am lucrat la cîteva proiecte importante într-o ambianţă caldă şi binevoitoare, uneori chiar entuziasmantă, aşa cum o remarcă Serge Lehman: „atmosfera era liniştită şi energiile pregătite (pare-se) pentru a se mobiliza".

Dezbaterile şi participanţii...

Asistenţii tradiţionalelor reuniuni ale convenţiei au fost: Asociaţia Generală INFINI, Asociaţia profesionistă a SF-ului francofon, aleasă la cea de-a 24-a convenţie de la Paris, vînzători la licitaţie, etc.

Sosit abia vineri după amiaza, autorul acestor rînduri n-a putut asista la primele conferinţe: **SF-ul în România** - prezentat de Nicolae C. Ariton, **Autorii francofoni în ediţii SF** - expusă de Claudio del Maso şi **SF-ul în publicaţii** - citit de Norman Spinard, şi nici să vadă diaporamele lui Caza, Siudmak şi Francescano.

Gerard Klein a încercat să răspundă - sclipitor, ca de obicei - la întrebările organizatorilor: *„De ce SF-ul francez n-a reuşit să se impună nici măcar la el acasă?"* directorul colecţiei **Ailleurs et Demain** a făcut observaţia că numărul cititorilor creşte, dar că, în acelaşi timp, curiozitatea lor scade şi la editură sosesc tot mai des manuscrise care dovedesc o îngrijorătoare lipsă de cultură (a autorilor) şi aproape o totală lipsă de cultură SF. Am putea adăuga şi faptul că unii editori se îngrijesc adeseori mai mult de cifra de afaceri pe termen scurt decît de valoarea literară a romanelor publicate (dar de aici îl excludem pe Gerard Klein...!). Absenţa revistelor trage şi ea în balanţă. Însă, departe de a se limita la o simplă constatare pesimistă, Klein urmăreşte de aproape semnele încurajatoare a unei revigorări cu autori talentaţi şi promiţători.

Premiul Rosny Aîne '95:

roman: Richard Canal cu **Aube noire** (Înserare neagră), colecţia - **J'ai lu**

nuvelă: Serge Lehman cu **Dans l'abîme** (În adîncuri), Ed. **Maison d'Ailleurs**, colecţia **Parapsychologie** - un superb text despre genocid.

Tot în cadrul Convenţiei a fost organizat un concurs de texte scurte (temele fiind sugerate prin ilustraţii): cîştigătorul a fost Jean-Louis Trudel pentru **Elements de la chaleur et de la froidure** (*Elementele căldurii şi răcelii*), iar o menţiune a fost acordată lui Miky Papoz pentru **Comme une seconde peau** (Ca a doua piele).

Traducere
Laurenţiu Antim Turcu

PS** În numărul viitor vom prezenta un amplu reportaj de la trimisul nostru special **NICOLAE C. ARITON.

M XXII

ALICE COOPER I

"Nu am avut o influenţă blues. Muzica care ne-a format e reprezentată de temele strengăreşti ale unor cîntece precum: 77 SUNSET STRIP, BOURBON STREET BEAT sau THE THIN MAN, toate auzite la TV. Sîntem produsul erei spaţiale şi acesta este genul de muzică pe care vrem să-l interpretăm, totul îmbinat cu o puternică doză de critică a vieţii sociale sau, altfel spus, noi reflectăm realitatea clasei mijlocii a americanilor, într-un mod monstruos..." Asta declara, prin 1970, ALICE COOPER, liderul grupului omonim care, timp de aproape 30 de ani a reprezentat una dintre cele mai stranii figuri ale rock-ului mondial.

Pe lîngă valoarea muzicii, faima numelui ALICE COOPER a fost adusă şi de *show*-urile HORROR prezentate în EUROPA şi SUA. Pe lîngă valenţele horror cvasi-cunoscute, mai există şi cîteva creaţii care capătă conotaţii SF. Un exemplu ar fi piesa *Might as well be on Mars (Aş fi putut, la fel de bine, să fiu pe Marte)* de pe albumul *Hey Stoopid* (1991), unde Alice Cooper vorbeşte despre o dragoste nemărginită, atît de nemărginită încît se face apel la imaginea *"îndrăgostitului care, deşi este chiar în curtea din spate a iubitei, tot la fel de bine ar putea fi pe MARTE, pe LUNA... care este aruncat într-o lume întunecată unde e singur ca o planetă pierdută prin spaţiu şi a cărei lumină păleşte..."* Apoi, de pe acoperişul înstelat al cerului, îndrăgostitul priveşte nostalgic la iubita sa în permanenţă aflată la o distanţă mult prea mare... Metafore astrale...

Mai corect însă este să încep cu începutul...

VINCENT DAMONT FURNIER, alias ALICE COOPER, s-a născut pe 4 februarie 1948 la Detroit, statul MICHIGAN. Urmează Şcoala de Artă din Phoenix, statul ARIZONA, unde se va împrieteni cu JIM MORRISON (THE DOORS) şi cu IGGY POP (THE STOOGES). Din 1965, VINCENT va cînta în grupul THE EARRWINGS care îşi va schimba numele în THE SPIDERS NAZZ şi, din 1968, în ALICE COOPER. Alături de GLEN BUXTON - chitară, MICHAEL BRUCE - chitară ritm, claviaturi, sintetizator, DENNIS DUNAWAY - bas şi NEAL SMITH - tobe, ALICE COOPER, va aborda la început, piese din repertoriul ROLLING STONES, THE WHO, YARDBIRDS...

FRANK ZAPPA va remarca grupul ALICE COOPER într-un concert de la CHEETAH CLUB şi le va oferi un contract de înregistrări în propriul său studio. În plus, şi SHEP GORDON decide să devină manager al trupei A.C., încurajînd abilităţile muzicale ale membrilor acesteia, ciudăţeniile şi aberaţiile sexuale ale lui Cooper, gîndindu-se la impactul lor asupra publicului.

Avînd o bizară apariţie TV în '68, într-o atmosferă apocaliptică, cu costume ciudate, vor fi incluşi în grupul celor care practică "anomalii muzicale", aflat sub influenţa protectorului ZAPPA. De altfel, la casa acestuia de discuri *Straight Records* vor apare şi primele două LP-uri ALICE COOPER: *PRETTIES FOR YOU* ('69) şi *EASY ACTION* ('70).

-VA URMA -

Remus Cernea

"Motocentauri pe Acoperişul Lumii"!

După avataruri rocambolesti şi nenumărate piedici, antologia ajunsă deja celebră prin nesaţul cu care a fost aşteptată (mai bine de un an) de cititori va ajunge săptămîna viitoare pe standuri.
O ucronie mai neagră decît tot ceea ce s-a scris pînă acum.
Cei mai valoroşi scriitori nouăzecişti şi-au împletit firele imaginaţiei într-un roman colectiv care zugrăveşte măreţia şi decăderea unei lumi pe un interval de aproape trei mii de ani.

"Motocentauri pe Acoperişul Lumii"!

Imperiul Trac se întinde din Tibet pînă la Oceanus Britannicus. Romayanii colonizează Lemuria, formînd al doilea pol al puterii. Berevoii Kogaionului îi creează pe Genostes, omul biotronic a cărui mînă va fi purtată de împăraţii unei întregi dinastii tracinde, şi pe Devadatta, Omul-Cîine-Cu-Mîinile-Lungi. Răscoala Cuşmelor Verzi, Scufundarea Asiei Minor şi a Peninsulei Arabaya, expansiunea neozalmoxianismului, ascensiunea motocentaurilor, lansarea Zeului 13, construirea Davei de pe Acoperişul Lumii, domnia tehnogulilor în Marele Hanat de Răsărit, cronicizarea conflictului dintre echo şi techno prin declanşarea Rebeliunii Guşaţilor, Marea Ruptură, iată evenimentele care marchează istoria Pămîntului.

Şi peste toate, înainte şi după, Inelul Axayac. Sau poate că nu.

Nu rataţi
"Motocentauri pe Acoperişul Lumii"!
unul dintre evenimentele editoriale ale acestui an.

Tiraj limitat!

Cartea poate fi obţinută şi prin sistem ramburs scriind pe adresa:

Dănuţ Ivănescu, B-dul Republicii, nr. 283, bl. B1, Ap. 41, Ploieşti, 2000